

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина десята

Стенограма пленарного засідання

29 травня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина десята

Стенограма пленарного засідання

29 травня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Понеділок, 29 травня 2023 року)

Частина десята

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...8
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...15
Прийняття Закону України «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років»	...16
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про затвердження рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 травня 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран»	...22
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля»	...26
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану»	...30
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану	...34
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання реалізації у 2023 році Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти»	...39

Внесення змін до Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» щодо борців за незалежність України у ХХ столітті	...40
Прийняття законів України:	
«Про прийняття Статуту Банку розвитку Ради Європи та приєднання до Третього протоколу до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи»	...40
«Про ратифікацію Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо фінансової підтримки проекту постачання рейок АТ «Укрзалізниця»	...43
«Про приєднання України до Мінаматської конвенції про ртуть»	...45
«Про денонсацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про гарантії прав громадян в галузі пенсійного забезпечення»	...45
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про Звернення Верховної Ради України до Міжпарламентської асамблеї православ'я та парламентів її держав-членів»	...45
«Про Заяву Верховної Ради України «Про необхідність жорсткого і безкомпромісного подолання проявів корупції в системі правосуддя»	...49
Внесення змін до деяких законів України щодо унормування конкурсної процедури призначення керівників комунальних закладів культури та формування базової мережі закладів культури	...54
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про погодження рішення Кабінету Міністрів України про відпуск матеріальних цінностей з незнижуваного запасу державного матеріального резерву»	...55

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків»	...59
Внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів для потреб виробництва та/або ремонту безпілотних систем	...64
Внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів для потреб виробництва та/або ремонту безпілотних систем	...68

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
29 травня 2023 року, 12 година 40 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати України, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення дев'ятої сесії в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю вашу увагу, що згідно із прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги, як це було перед нашим засіданням, буде оголошено перерву в пленарному засіданні. Ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією розпочнемо роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, уже понад 15 місяців триває повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України. Російська держава – терорист продовжує завдавати масованих ракетних ударів, атак дронами по території нашої держави, вчергове розраховуючи залякати український народ. Не вдасться! Незламна столиця, як і вся Українська держава, стоїть непохитно. Сили оборони України твердо тримають позиції та здійснюють системну підготовку до рішучого визволення окупованої ворогом території.

Прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять захисників і захисниць, яких, на жаль, немає поруч із нами, та всіх невинних жертв цієї страшної неспровокованої агресії російської держави – окупанта. Вічна пам'ять, вічна шана героям.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, перед тим, як ми розпочнемо, дозвольте стисло поінформувати вас про результати візиту очолюваної мною делегації до Норвегії, Данії, Швеції та Польщі. Цей візит великою мірою був присвячений розвитку домовленостей між лідерами нордичних країн і Україною, досягнутих 3 травня цього року в місті Гельсінкі. Головним результатом вважаю підтвердження усіма країнами подальшої підтримки України у протистоянні агресору, відновленні нашої територіальної цілісності та суверенітету. Ця підтримка і допомога полягатимуть у наданні необхідного нам і наявного у партнерів озброєння та обладнання, навчанні наших військовиків, лікуванні та реабілітації поранених.

Триває, зокрема, процес розширення танкової і розпочато процес формування льотної коаліції. Відвідані країни продовжать політику посилення санкцій проти російської федерації, створення спеціального трибуналу та дієвих механізмів відшкодування росією завданих Україні збитків.

Окрему увагу під час візиту було приділено питанню вступу України до НАТО. Ми прагнули заручитися підтримкою керівництва згаданих вище держав у справі визначення на майбутньому Вільнюському саміті НАТО чітких модальностей входження України до Альянсу. Думаю, що нам це вдалося. Усі перелічені країни продовжують підтримувати процес інтеграції України до Європейського Союзу, який наприкінці цього року має ознаменуватися початком переговорів про вступ.

Шановні народні депутати, хочу також повідомити про успішну роботу нашої делегації на чолі з Першим заступником Голови Верховної Ради України Олександром Корнієнком у Парламентській асамблеї НАТО. За активної участі наших колег 22 травня прийнято декларацію, що має важливе значення, зокрема, у контексті майбутнього саміту НАТО у Вільнюсі. Парламентська асамблея дала потужний сигнал країнам – членам Північноатлантичного альянсу щодо необхідності прийняття України до НАТО.

Хочу відзначити роботу, яку проводить заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк стосовно привертання уваги наших міжнародних партнерів до злочину проти українських дітей, яких насильно депортують до російської федерації. Особливо важливою вважаю домовленість із спікеркою Сейму Польщі Ельжбетою Вітек щодо проведення 26-27 червня у Польщі парламентського форуму спікерів-жінок країн ЄС, де буде розглядатися саме питання українських дітей, депортованих до росії.

Також, шановні колеги, я прошу подякувати Сенату Польщі та Рійгікогу Естонії, які 11 та 17 травня відповідно ухвалили резолюції про підтримку вступу України до НАТО. Давайте подякуємо (*Оплески*).

Шановні народні депутати, лише протягом двох останніх тижнів парламенти трьох іноземних держав визнали Голодомор 1932-1933 років геноцидом українського народу: 17 травня Сенат Французької Республіки, 23 травня Державне зібрання Республіки Словенія і 25 травня Палата громад Великої Британії засудили цей жахливий злочин проти України, проти українського народу.

Також хочу, щоб ми подякували нашим іноземним колегам за ці важливі рішення (*Оплески*).

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Ольги Сергіївни Руденко, фракція «Слуга народу», Олександра Георгійовича Сиви, фракція «Слуга народу», а також Івана Адамовича Чайківського, група «Партія «За майбутнє». Давайте їх привітаємо (*Оплески*). Шановні друзі, вітаючи вас, бажаю вам міцного здоров'я, мирного неба, плідної праці та якнайшвидшої перемоги України.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань порядку денного надати час по 3 хвилини для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп, тому прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи. Будь ласка, колеги, записуємося.

Слово надається народному депутату Загородньому Юрію Івановичу, депутатська група «Платформа за життя та мир».

Павленко Юрій Олексійович. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! За 460 днів повномасштабної війни Збройні Сили України показали надзвичайні бойові результати. Українські сили оборони здивували весь світ. Немає сумніву, що Україна виграє цю війну. Однак сьогодні одним із ключових завдань держави – і уряду, і парламенту, і військового керівництва – є удосконалення законодавства і практик для різкого зменшення кількості військовиків, які гинуть на передовій. Навіть одне врятоване життя або відновлення солдата після реабілітації до повноцінного життя варте будь-яких зусиль. Справедливість у грошовому забезпеченні кожного воїна – це теж наш обов'язок.

Ця робота нині здійснюється і профільним комітетом, і відповідною робочою групою, створеною у Верховній Раді України. Водночас для досягнення цієї мети має бути чітке усвідомлення кожним парламентарієм, кожним державним посадовцем різного рівня необхідності її досягнення. Серед першочергових завдань ми ставимо, зокрема, виконання державою всіх зобов'язань перед військовиками, удосконалення управління. Підтримую експертів, які наголошують на тому, що багато військовослужбовців хочуть і можуть бути розумною силою, мають використовувати свій розум і досвід. Особливо яскраво це проявляється в Силах територіальної оборони, куди багато добровольців прийшли з мирних професій та стали ефективними солдатами і командирами. Потрібне рівномірне і повне забезпечення всім необхідним підрозділів, які перебувають на передовій, незалежно від роду військ, щоб усі органи працювали як одне ціле, не було поділу на кращих і гірших. Важливі забезпечення Сил територіальної оборони, зокрема бронетехнікою, підтримка і просування тих командирів, які досягли

результатів з обмеженими втратами, вони є скарбом для нашої армії. Солдат як ключова цінність держави, саме тому треба переглянути бюджетні пріоритети на користь його належного озброєння і забезпечення. Військо має бути посилене і оснащене необмеженою кількістю дронів як наземних, так і повітряних, раціями, інтернетом, нічними прицілами, мінометами усіх типів на рівні батальйону, ракетами малої дальності, аптечками, усім тим, що зробить солдата менш уразливим. Навчання і тренування солдатів теж надзвичайно важливі: чим більш навчений і забезпечений солдат, тим менше втрат. Потребує реформи військова бюрократія, необхідна підтримка військової промисловості. І це неповний перелік тих пріоритетів, які мають бути в основі роботи Верховної Ради України, де найважливіше – це життя українського солдата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Задорожному Андрію Вікторовичу. Я так розумію, що він передає слово, так? Будь ласка.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, колеги! В Анкарі два тижні тому відбулася подія, коли російський дипломат отримав по пиці за цей наш український прапор з гербом (*Оплески*).

Традиція, яку ми започаткували в Парламентській асамблеї Організації Чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС), піднімати прапори не тільки України, а й військові, заряджені енергією хлопців і дівчат, які обороняють нашу державу. Нам важливо, щоб ці прапори піднімалися і в стінах Верховної Ради України. Сьогодні ми принесли більше 10 прапорів, наступного разу принесемо 20, 30, 40. На жаль, нам зараз не дали можливості їх підняти, але ми спробуємо ще раз і ще раз. Кожного разу будемо намагатися піднімати їх у Верховній Раді України, щоб показати, що ми солідарні з військовиками, пам'ятаємо, не забуваємо їх, завдяки їм ми робимо все належне, щоб забезпечити нашу комунікацію з ними, їх ефективне моральне та фізичне відновлення. І не забуваємо про ветеранів.

Дякую вам. Зараз я передаю слово Вадиму Галайчуку.

ГАЛАЙЧУК В.С., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я хотів поінформувати вас про участь нашої делегації від партій «Слуга народу» і «Голос», які є членами Альянсу лібералів і демократів за Європу, у конгресі АЛДЄ, що проходив у Стокгольмі цими вихідними. Із 23 резолюцій прийнято шість, які прямо стосувалися України і були ініційовані нашими відповідними делегаціями, а також три додаткові резолюції, дотичні,

так би мовити, до тих питань, які для нас є надзвичайно важливими. Я виділив би окремо резолюції про швидкий і плавний процес інтеграції України до Європейського Союзу, про створення спеціального трибуналу для покарання російських злочинців, про підтримку жертв сексуального насильства в Україні та підтримку осіб, переміщених через війну до росії, і так далі.

Ми бачимо величезну підтримку з боку наших партнерів, наших союзників у Європі і в багатьох країнах світу. І я дуже вдячний усім, хто взяв участь у роботі цієї делегації, хто допоміг нам підготувати ці резолюції, просувати і лобіювати їх. І я також дуже вдячний нашим партнерам, які ці резолюції ухвалили. Вони в майбутньому ляжуть в основу прийняття політичних рішень вже в інституціях Європейського Союзу.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність».

Петро Олексійович Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати! Дорогий український народ! Насамперед я хотів би почати зі слів вдячності парламенту України, парламентській делегації в НАТО за блискучу, злагоджену і ефективну роботу, результатом якої вперше в історії є те, що Парламентська асамблея НАТО як вищий політичний орган не тільки закликала визнати приватну військову компанію «Вагнер» терористичною організацією, не тільки запровадила в міжнародне право поняття «рашизм», але й прийняла рішення щодо рекомендації Вільнюському саміту запросити Україну до переговорів про членство в НАТО.

Хочу наголосити, що ми концентруємося на трьох видах діяльності: перше – це допомога Збройним Силам України, друге – це міжнародна діяльність і третє – це парламентська робота. І от після Люксембурга у мене відбулися дуже важливі зустрічі в Єврокомісії, Європейській раді, Європейському парламенті та Європейській службі зовнішніх справ. І я хочу донести вам стурбованість тим, наскільки український парламент готовий на цьому тижні вирішити принципові питання, зазначені Європейською комісією як передумова для початку офіційних переговорів про вступ.

Підкреслюю, що саме зараз ми маємо прийняти важливі закони. Ще раз доношу думку, що це *not about negotiation, this is about delivery*. Це не про переговори, які були проведені тоді, коли ми отримали статус, це про те, що ми маємо голосувати закон про Конституційний Суд України відповідно до висновків Венеціанської комісії, голосувати за РЕР, голосувати за декларації, голосувати за свободу слова, голосувати за політичне різноманіття в парламенті, парламентський плюралізм, голосувати ще за відновлення військовослужбовцям

30 тисяч гривень. І хочу наголосити, що рішення закону буде – відновити 30 тисяч парламентарями захисникам України і відновити справедливість. Впевнений, що сьогодні у парламенту достатньо єдності та мужності для того, щоб підтримати Збройні Сили України, підтримати наш рух до НАТО і членства у Європейському Союзі.

Слава Збройним Силам України і слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко, фракція «Батьківщина».

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, у нас у непленарні тижні була можливість поїхати до лікарень, госпіталів, які працюють поблизу лінії фронту, поспілкуватися з пораненими бійцями, з медиками. Що я хочу вам сказати? Ми сьогодні славимо наших героїв, вдячні їм за те, що вони пішли захищати нас, наших дітей, наші родини, країну. Ми молимося за них. Але коли вони отримують поранення і потрапляють до лікарень і госпіталів, скажіть, будь ласка, хто дав право обмежувати їм ті виплати, які вони мали на фронті? Навіть для цивільної людини, коли вона хворіє, існує середня заробітна плата і виплата за лікарняними. Хто дав право у наших поранених бійців, які потрапили до лікарень, госпіталів, забирати ті «бойові» гроші, які вони отримували, захищаючи нас на передовій?

І перше, про що я зараз хочу попросити зал. У нас діє робоча група, яка напрацьовує певні оплати видатків для наших героїв і героїнь, які захищають Україну. Я прошу всіх вас долучитися до цього і зробити так, щоб пораненій на фронті людині, яка лікується, до моменту завершення лікування, поки вона повністю не одужає, тобто нашим пораненим героям і героїням, оплачували всі грошові платежі, які були, і плюс «бойові» гроші, які вони отримували на передовій. Невже це буде несправедливо? Невже вони у нашої держави того не заслужили?

Крім того, прошу негайно переглянути вартість пакетів від Національної служби здоров'я України, які спрямовані на лікування (гроші, тарифи) наших поранених. Нам потрібно порівняно з пакетами, які використовуються для лікування цивільних, обов'язково ввести код Y, що нині використовується, і у 2,6 разу збільшити видатки в НСЗУ на лікування наших поранених, їх реабілітацію. Прошу вас звернути на це увагу. Вони заслужили в Україні саме такі рішення. Наша команда буде послідовно і фундаментально це відстоювати.

Слава нашим героям! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Єфімову, група «Відновлення України». Будь ласка.

ЄФІМОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 48, Донецька область, самовисуванець). Шановний пане головуєчий! Дорогі колеги! Наша спільна боротьба за Україну, за майбутнє нашого народу продовжується. Військова передова та економічний тил – це тандем для подальшої перемоги над агресором. Шлях до миру потребує нашої тотальної згуртованості. Особлива увага має без зупину приділятися соціальному захисту вразливих верств населення.

Війна спричинила небувалу міграцію. На сьогодні в державі налічується майже 5 мільйонів внутрішніх переселенців, неофіційно їх кількість становить понад 7 мільйонів. Наша депутатська група перебуває у постійному контакті з внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Не з чужих слів ми знаємо про проблеми з житлом, наявністю постійної роботи, забезпеченням соціальних послуг. Активна гуманітарна допомога, координація волонтерів і благодійників не вирішують системних викликів. Нині вкрай важливо, щоб держава вчасно виконувала взяті на себе зобов'язання.

Ситуацію визнають і на урядовому рівні. Технічні причини чи неузгодженості між відомствами не можуть бути достатнім поясненням збою у наданні допомоги. Ми як парламент завжди готові здійснювати оперативні кроки для вирішення питань щодо соціального захисту українців.

Попереду в Україні очікується перегляд тарифів на електроенергію та водопостачання для населення. Очевидно, це потребуватиме зміни розміру компенсації за комунальні послуги для ВПО. Закликаємо не гаяти часу, оновити суми допомоги для збереження актуального рівня підтримки.

Колеги, для розв'язання проблем внутрішніх переселенців стратегічно потрібно робити акцент на вудці, а не на рибі. В українських реаліях це означатиме стимулювання масштабної перекваліфікації, створення робочих місць, розгортання нових виробництв та розбудову сучасної соціальної інфраструктури довкола. Однією з моделей такого розвитку є індустріальні парки, але не лише вони. Держава має впроваджувати додаткові стимули для приватного сектору. Також парламент має долучитися до Європейського року навичок, який Європейська комісія оголосила в 2023 році.

Маємо створити законодавчі умови для розвитку системи кваліфікацій та перетворити Україну в інвестиційну Мекку. Це не лише дасть можливість налагодити життя внутрішніх переселенців, але й підготувати підґрунтя для повернення мільйонів українців з-за кордону. Динамічне економічне зростання стане запорукою післявоєнного відновлення нашої держави.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Батенко Тарас Іванович, група «Партія «За майбутнє».

Скороход Анна. Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одноmandатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, давайте подякуємо нашим силам ППО і міжнародним партнерам, завдяки яким ми чули виключно залпи роботи протиповітряної оборони і продовжили сьогодні пленарне засідання.

Я також хочу почати з розповіді про те, що відбувається в наших госпіталах, особливо прифронтових. З одного боку, я розумію, що зараз іде війна, що для хлопців умови в госпіталах краще, ніж умови в окопах. Але, шановні колеги, я особисто відвідувала наших поранених бійців, і коли у палаті на дев'яти квадратних метрах стоїть вісім ліжок, у коридорах ліжка стоять, вони всі зайняті... Внутрішні умови госпіталів, ну, це просто жах! Коли пішов дощ, щоб ви розуміли, води в палаті було по кісточку. І це прифронтові госпіталі, де лікуються наші військовики, які боронять наш із вами сон і наші з вами життя.

Нам треба не просто заявляти про європейські цінності, нам потрібно проводити ці європейські цінності в життя. Ви ніде в Європі не знайдете таких жахливих умов. На сьогодні все в медицині тримається на плечах лікарів, волонтерів, які забезпечують лікарні і військові госпіталі медикаментами, новим обладнанням, зокрема, завдяки нашим міжнародним партнерам, які дуже багато передають. Але самі умови в госпіталах, колеги, реально жахливі. І таких госпіталів дуже багато. Тому нам як ніколи треба звернути на це увагу і здійснити певні ремонтні роботи.

Також у нас гостро стоїть питання (і наша комісія продовжує над цим працювати) щодо повернення 30 тисяч гривень військовикам. Повірте, коли ми забираємо ці гроші в хлопців, які нас боронять, то самі на себе збираємо негатив. Нам із цим питанням треба розібратися якнайшвидше.

Ще потрібно порушити питання про можливість для наших військовиків обирати, де проходити лікування, якщо це лікування забезпечує чи оплачує хтось із донорів або приватна лікарня, яка готова прийняти бійця на реабілітацію.

У нас шалений ряд питань щодо військовиків, які треба вирішувати. Зокрема, дуже багато внутрішніх питань щодо фінансування і того, як розподіляються гроші в бригадах. Надзвичайно велика кількість звернень. Вважаю, що нам варто подумати про створення спеціальних комісій, які перевіряють фінансовий стан і використання коштів по бригадах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна, фракція «Голос». Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Знаєте, я не хочу зайвий раз нагадувати, що в нас десятий рік іде війна,

півтора року фактично повномасштабного вторгнення. Але далеко не для всіх ця війна відбивається на їх сім'ях і їхніх діях. Особливо таку річ спотворюють наші територіальні центри комплектування та соціальної підтримки (військкомати), тобто ті організації, які змінили вивіски, але не змінили підхід до роботи.

Мені як людині, яка має певний стосунок до Одеської області, було дуже прикро бачити (радісно за бізнес) як декілька тисяч людей гоцає під час, зокрема, звуку сирен у клубах, а водночас проходить непропорційна мобілізація людей, які не мають певних внутрішніх органів, непридатні до служби, яких просто ловлять на дорозі, тероризують, фізично, застосовуючи силу, забирають у пункти мобілізації, коли відкривають двері під'їздів, заходять на роботи і так далі. До того ж, коли бізнес офіційно показує людей... А в бізнесі і на промислових підприємствах забирають людей абсолютно технічних напрямів, тут взагалі не діє питання бронювання.

Так от, у мене запитання: як відбувається сам процес мобілізації, як сили оборони планують поповнювати свої ряди якісним людським ресурсом для того, щоб ми планували успішний контрнаступ?

Я звертаюся з проханням до Генерального штабу. Ми добре розуміємо всі наявні проблеми. Але, знаєте, коли у військового комісара Одеської області знаходять віллу за 4 мільйони доларів у Європі, в Іспанії, чи коли його жінка займається бізнесом, хоча, в принципі, не мала до цього абсолютно нічого, то в мене виникає запитання: а як ця людина може бути не просто знята з посади, а відсторонена за розпорядженням або придатна до чогось ще? Прекрасна була ідея відправити на фронт чоловіків, які зі своїми пузами не пробіжать навіть 100 метрів. Запитання: що вони будуть робити на фронті? А відправлять тих, хто має бойовий досвід за цих 10 років війни.

У зв'язку з цим у мене прохання до рідного Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, Генерального штабу, командування Сухопутних військ Збройних Сил України звернути увагу і нарешті почати здійснювати реальний комплекс заходів для створення електронного реєстру військовозобов'язаних і тих, хто має «білі плями», але підлягає мобілізації, включаючи і внутрішньо переміщених осіб, які, як ми добре знаємо, переїхали до західної чи центральної України, перебувають далеко від своїх домівок і не зовсім мають бажання до захисту.

Мені особисто дуже болить історія з Одеською областю і Одесою, тому прошу вжити заходів і поставити це питання на контроль Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Шановні колеги, після цього виступу переходимо до розгляду питань порядку денного. Будь ласка, Володимире Юрійовичу.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Депутатська група «Довіра» приєднується до слів глибокої подяки і поваги на адресу наших воїнів, захисників, військовослужбовців Збройних Сил України, Сил територіальної оборони та Повітряних сил Збройних Сил України, тих, хто боронить нас, нашу свободу, незалежність і суверенітет. Ви бачите, що ворог продовжує потужно атакувати столицю та інші регіони нашої держави, тому сьогодні кожен українець запитує: коли відповідатимуть російська федерація, її сателіти за ті злочини, за ту агресію, які вони вчиняють проти нашої держави?

І в цьому контексті депутатська група «Довіра» беззаперечно підтримує ініціативу Президента України про створення спеціального міжнародного трибуналу – інституції, яка має за своєю юрисдикцією засудити саме акт агресії російської федерації проти нашої держави.

Безсумнівно, нині діють національна правова і правоохоронна системи, збираються всі необхідні докази цих злочинів, успішно працюють представники Міжнародного кримінального суду, інших інституцій. Але я хочу сказати, що саме в рамках спеціального міжнародного трибуналу ми маємо засудити агресію російської федерації. Варто говорити про те, що надзвичайно потужно в цьому плані спрацювала велика команда з урядовців, парламентаріїв на міжнародному дипломатичному фронті. І протягом ось цього періоду між засіданнями дуже серйозно працювали багато наших колег, які перебувають зараз у цій залі. Хочу висловити їм слова вдячності, тому що саме завдяки їх зусиллям Парламентська асамблея НАТО та інші міжнародні інституції прийняли надзвичайно важливі рішення щодо визнання актів геноциду і ряд інших, про які вже згадували. Вважаю, що нам потрібно так само об'єднано продовжувати цю роботу і вона матиме результат.

Стосовно сьогоднішнього пленарного засідання. Є надзвичайно важливі законопроекти, які стосуються і затвердження рішення Ради національної безпеки і оборони України, і Дня пам'яті та перемоги над нацизмом, за які депутатська група «Довіра» буде голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, ми завершили. Час для виступів вичерпано, переходимо до нашої роботи.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, що необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та

утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, готові взяти участь у сигнальному голосуванні? Зелену кнопку прошу натискати. Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні, шановні колеги.

«За» – 230.

Проголосували: за – 230, проти – 4, утрималися – 4. Усе, як завжди. Розквіт демократії. Це прекрасно!

Шановні колеги, ще раз звертаюся до всіх вас із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні колеги, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Перше питання – це проект Закону «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років» ([№ 9278](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії... (*Шум у залі*). Секунду, з процедури?

Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури. Будь ласка. Почекайте, шановні колеги.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, шановні колеги! Ми вітаємо той факт, що нарешті парламент дев'ятого скликання дійшов до необхідності того, що євроінтеграція має включати і перехід на європейські дні вшанування пам'яті загиблих у Другій світовій війні. Я лише хочу нагадати, що вже більше півтора року у Верховній Раді України зареєстровано наш законопроект щодо переходу дня вшанування пам'яті загиблих у Другій світовій війні з 9 на 8 травня. На жаль, цей законопроект більше року не включається до порядку денного сесії, хоча має позитивний висновок профільного Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, тільки тому, що там неправильні автори, зокрема представники фракції «Європейська солідарність».

Ми вітаємо той факт, що Офіс Президента України читає наші законопроекти, бере їх за основу, але вважаємо все-таки неправильним, враховуючи, що тут...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановна доповідачко, я все-таки просив би, якщо ви берете слово з процедури, то виступати з процедури. А я просто інформую зал.

Дякую за конструктивне розуміння. І ми маємо заяву про відкликання того законопроекту, про який ви сказали. Саме тому сьогодні на засіданні Погоджувальної ради прийнято рішення розглядати законопроект № 9278. Дякую, колеги.

Тепер переходимо до голосування. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років» (№ 9278).

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Розглядаємо за скороченою процедурою.

Федоре Володимировичу, будете доповідати?

Слово надається представнику Президента України у Верховній Раді України Веніславському Федору Володимировичу. Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! На розгляд Верховної Ради України в порядку законодавчої ініціативи Президентом України Володимиром Зеленським внесено проект Закону «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років» (№ 9278). Цим законопроектом передбачено встановити в Україні День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років, який у всьому цивілізованому світі відзначається 8 травня.

У рамках деколонізації, розриву тих міфів, які сформовані російською федерацією, що є спадкоємницею російської та радянської імперій, пропонується святкувати День пам'яті та перемоги над нацизмом саме 8 травня, як святкує весь цивілізований світ. В Україні це питання назріло, можна сказати, з початку війни, яку російська федерація розв'язала в 2014 році. Уже тоді було очевидно, що російська федерація використовує створені десятиліттями міфи стосовно своєї ролі в новітній історії, зокрема, для окупації українських територій.

Прошу від імені Президента України підтримати цей законопроект і проголосувати за встановлення тих святкових дат, які відзначає весь цивілізований світ, зокрема Європа, спільними зусиллями країн якої було досягнуто перемогу над нацизмом у Другій світовій війні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Потураєву Микиті Руслановичу. Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дійсно, ще минулого року наш комітет запропонував дуже схожий законопроект, який підписали представники майже всіх депутатських фракцій і груп. Але слід зазначити, колеги, що навіть навесні минулого року, коли по нам летіло все, що могло долетіти, як не дивно (це, звичайно, наслідки багаторічної радянської пропаганди), все ще багато людей вважали, що треба відзначати дату 9 травня. І тільки зараз ми бачимо за результатами соціологічних досліджень, що дуже невелика кількість таких людей залишилася, але все-таки залишилася.

Я хочу підкреслити, що саме Президент України, якому довіряє більше 80 відсотків громадян країни (у нас дві інституції з такою довірою – це Президент України і Збройні Сили України), вносить цей проект закону, він, дійсно, об'єднує суспільство як людина, якій довіряє все суспільство, щоб ми врешті з усіма країнами Європи, які страждали, боролися і перемогли нацизм у Європі, відзначали цей день. До речі, не свято, а день скорботи, день пам'яті і день примирення.

Прошу всіх народних депутатів, які розробляли депутатський законопроект, підтримати Президента України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до обговорення. Прошу записатися на виступи щодо цього законопроекту: два – за, два – проти.

Кириленко Іван Григорович, фракція «Батьківщина».

Михайло Михайлович Цимбалюк. Я правильно розумію? Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні пане Голово, президіє! Шановні народні депутати! Це важлива законодавча ініціатива, але прикро, що ми, справді, не прийняли таке рішення ще минулого року, коли 8 і 9 травня російська федерація продовжувала діяти як терорист номер один у світі. Але ми вважаємо, що краще зараз, ніж пізніше. Фракція «Батьківщина» буде голосувати за.

І важливо, що ми приєднуємося до тієї ініціативи, коли вся Європа, цивілізований світ, вшановує загиблих, померлих під час Другої світової війни 1939 – 1945 років. Це ознака, що ми нарешті відходимо від тих радянських традицій, які були започатковані совєтською владою. Ми вважаємо, що однозначно слід вшанувати і пам'ятати 8 травня як день перемоги над тоталітарним

режимом, день перемоги над фашизмом. Нам необхідно пам'ятати це особливо зараз, коли фашизм переріс у советсько-російський шовінізм і тероризм, бо, на жаль, історія Другої світової війни декого нічого не навчила. Важливо також пам'ятати, що це не тільки зміна дати, ми маємо змінити підходи до цього дня – дня вшанування пам'яті тих, які загинули і які померли вже після цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово В'ятровичу Володимиру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, шановні колеги! Звісно, фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати ухвалення цього законопроекту, зміст якого співпадає з тим, який ми подали і який було зареєстровано ще рік тому, але не тільки через це. Річ у тім, що саме такий закон врешті поставить крапку на довгому шляху, який ми пройшли для того, щоб відірватися від російського победобесія.

Нагадаю, що на початку 2000-х років ініціатива відзначати разом з Європою День пам'яті та перемоги над нацизмом саме 8 травня була громадянською. Вперше в 2014 році за цією ініціативою почали відзначати 8 травня вже на державному рівні такі державні інституції, як Міністерство культури України та Український інститут національної пам'яті. У березні 2015 року указ про те, що 8 травня буде Днем пам'яті та примирення підписав Президент України Порошенко. У квітні 2015 року парламент ухвалив пакет декомунізаційних законів. Тоді це було важко, навіть у 2018 році 59 відсотків українців вважали День перемоги надзвичайно важливим святом. Але ми працювали над позбавленням від впливу росії, зокрема, щодо цього ключового для неї дня. Як результат уже в 2022 році таких людей, для яких важливий День перемоги, було лише 15 відсотків, цього року їх ще трошки менше – 13 відсотків. Нарешті ми дозріли до того, щоб відірватися від росії в одному з ключових для неї, для її ідеології рашизму питань – победобесія.

Я тішуся, що ми це зробимо. Краще пізно, ніж ніколи. І я впевнений, що це крок до нашої перемоги. Впевнений, що в нас у календарі ще залишається вакантним наш день перемоги. І впевнений, що відмова від «победи» – це те, що зробить нашу перемогу неминучою і набагато швидшою.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Соломія Анатоліївна Бобровська, фракція «Голос». Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос». Знаєте, це просто неймовірно. Ми сьогодні нарешті встановлюємо історичну справедливість, але так дивно дивитися на календар і бачити там 1 травня – день труда. Я не знаю, про що цей вихідний день. Звичайно, можу подякувати від імені тих, хто садить город або засіває поля, це ще один день зайнятися садівництвом, городом, картоплею. Але не розумію, який стосунок це має до історії України, а глибина змістовного зв'язку з майже 80-річчям окупації Радянським Союзом, по-моєму, прямо дається таки взнаки.

Знаєте, мій колега Володимир В'ятрович абсолютно правий. Мені дуже прикро було бачити 9 травня ту кількість дітей, яких повели зі шкіл до всіх тих пам'ятників победоносця, якісь вони наполовину обліплені, десь наведені серпи і молоти. Це стосується Рівненщини, Одещини, Херсонщини, Київщини, Черкащини. Друзі, що відбувається? У мене запитання до мажоритарників і, звісно, голів адміністрацій, якщо хтось буде чути запис засідання: хтось стежить за виконанням закону про знесення цих пам'ятників, цього совка? Куди ви ходите всі на поклон? До людей, які вас окупували і вбивали? То може вже треба поставити крапку, встановити історичну справедливість і відверто з'ясувати, хто і де був, на чийй стороні? Чи, можливо, ми нарешті поговоримо про свою самостійну частину історії без окупантів, які носили і радянську, і німецьку символіку. Це перше.

І друге. Ви знаєте, ми так часто нині говоримо про рашизм, але до кінця цьому рашизму, який ґрунтується на більшовизмі та комунізмі, не поставили крапку і не показали середній палець.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальний виступ Бойка Юрія Анатолійовича, після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, Юрію Анатолійовичу.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане спікер! Шановні народні депутати! Для нас сьогодні очевидні дві речі. Перше, що ми завжди будемо святкувати День перемоги над нацизмом і завжди будемо пам'ятати своїх родичів, які загинули у цій боротьбі. Друге, що ми вже ніколи не будемо відзначати цю дату разом із країною, яка напала на нас і закидає нас ракетами, вбиває наших людей. Власне кажучи, і 9 травня ми прокинулися через ракетний обстріл.

Наша група підтримує святкування Дня перемоги над нацизмом, підтримує законопроект, внесений Президентом України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець. І після цього виступу, колеги, будемо голосувати. Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Дорогий український народе! Звичайно, що такий День пам'яті, напевно, найбільше потрібен, адже ми із вами та й усе українське суспільство сьогодні прекрасно розуміємо, що війна – це величезна трагедія. І ця війна, яка була в ХХ столітті, власне, нічого доброго для українців і для Європи не принесла. Вона призвела тільки до смерті, великого розпаду і великих втрат у кожній родині нашої держави, в Україні, в центрі Європи. Вона принесла розруху в Європу. Тому цей день – це лише день пам'яті, день жалоби і день скорботи. І добре, що все українське суспільство через, на жаль, таку ситуацію, такий виклик це розуміє. І ми сприймаємо цей день як...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання і переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Ми домовилися, що будемо голосувати законопроект за основу та в цілому, але почергово.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років» ([№ 9278](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років» ([№ 9278](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Постанови «Про затвердження рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 травня 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран» ([№ 9333](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту постанови № 9333. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Ми домовилися розглянути цей проект постанови з обговоренням.

Прошу народних депутатів записатися на виступи: два – за, два – проти.

Максим Віталійович Саврасов, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Фріз Ірині Василівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні колеги! Проект постанови про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран є вкрай актуальним. Ми знаємо, що постачання Іраном дронів компанії *Shahed Aviation Industries* та пов'язаними з ними установами нині сягає максимуму. Хтось уже порахував, що лише у травні Україну атакували 377 іранських дронів, це дорівнює 15 мільйонам доларів, які витратила російська федерація на те, щоб бомбардувати житлові квартали, цивільну критичну інфраструктуру тощо. Це є свідченням того, що Тегеран стоїть на боці російської федерації, а, отже, має нести пряму відповідальність за те, що відбувається в нашій державі.

Я хотіла б також нагадати, що в січні 2020 року саме Іраном було збито пасажирський літак рейсу PS 752. Відповідальності за це Іран і досі намагається уникнути.

Закликаю зал підтримати цей проект постанови і відповідним чином його схвалити.

Ми впевнені, що Іран як пособник російської федерації повинен нести пряму відповідальність за те, що відбувається сьогодні в Україні. Переконана, що постачання Іраном зброї російській федерації має бути припинено. Іслам забороняє насильство стосовно невинних людей, напад на людину або майно. У Корані записано: «Не наближайтеся до мерзенних вчинків». Іран наблизився до мерзенних вчинків російської федерації, а отже, має нести відповідальність.

Закликаємо підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександру Завітневичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Михайлович Завітневич. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Відповідно до доручення Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 29 травня 2023 року розглянув поданий Президентом України проект Постанови «Про затвердження рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 травня 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран» (№ 9333).

Проектом постанови відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про санкції» пропонується затвердити рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 травня 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран», введене в дію указом Президента України від 27 травня 2023 року № 308/2023.

Вказаним рішенням Рада національної безпеки і оборони України підтримала внесені Кабінетом Міністрів України пропозиції щодо застосування деяких секторальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран строком на 50 років.

Комітет рекомендує Верховній Раді України включити проект постанови № 9333 до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду прийняти його в цілому.

Прошу підтримати, колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соломія Анатоліївна Бобровська. Не будете виступати, так? А, з місця. Будь ласка, Соломіє Анатоліївно.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, знаєте, дуже цікаво було побачити рішення РНБО, але все-таки виникають питання. У нас після терористичного акту, який було здійснено Корпусом вартових ісламської революції, досі є маса запитань. Власне, і питання до нас, Верховної Ради України, щодо визнання Корпусу вартових ісламської революції терористичною організацією. Чомусь таких дискусій тут немає, проте ведуться дискусії про певні санкції. Але ми тримаємо руку на пульсі та маємо абсолютно здорові, точніше, майже здорові дипломатичні відносини. Я розумію, що посла у нас немає, але є повідомлення про вакансію на сайті Міністерства закордонних справ України, про пошук кандидатів на посаду посла в Ірані.

Мені хотілося б почути позицію Міністерства закордонних справ України, бо ми, як завжди, біжимо за чийось рішенням, але є багато запитань, коли десятки чи сотні дронів *Shahed* летять до нас з російської федерації і Республіки Білорусь.

І, звісно, я хочу нагадати про наше колишнє оборонне співробітництво з Іраном. Це теж викликає багато запитань: на якій воно стадії і чому досі політично не засуджені, повторюю, ані Корпус вартових ісламської революції, ані дипломатичні відносини? Вони у нас фактично на нормальному рівні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Будь ласка.

Шановні колеги, після цього виступу ми переходимо до голосування. А, ще буде виступ. Добре.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ще раз хочу підкреслити, що наша депутатська група «Довіра» беззаперечно стоїть на позиції, що будь-яка країна, яка сьогодні підтримує агресію російської федерації проти нашої держави і тим чи іншим способом допомагає їй, чи то надаючи озброєння, чи то в якомусь іншому вигляді, має нести за це покарання.

Саме тому ми вітаємо створення такої інституції, як міжнародний спеціальний трибунал. Саме тому наші правоохоронці спільно з Офісом прокурора Міжнародного кримінального суду працюють, збираючи всю необхідну доказову базу, і це обов'язково буде використано під час майбутніх судових засідань. Але це буде завтра. Сьогодні ми маємо робити кроки для того, щоб запобігти агресивним воєнним та іншим злочинам проти нашої країни.

Безперечно, до держави Іран, яка постачає літальні апарати, можливо, інше необхідне військове або цивільне обладнання для російської федерації, мають застосовуватися обмежувальні заходи (санкції). Тому ми будемо за це

голосувати. Закликаю і в майбутньому адекватно і вчасно наполягати на застосуванні саме таких заходів.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Григорій Немиря, фракція «Батьківщина». Будь ласка. І після цього виступу голосуємо, шановні колеги. Увімкніть мікрофон з місця, будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую. Шановні колеги, хочу вам повідомити, що 23 травня, тобто минулого тижня, було опубліковано звернення ста світових лідерів із 47 країн світу, від України його підписала Юлія Тимошенко. Це звернення стосується притягнення до відповідальності лідерів іранського режиму, зокрема керівництва Корпусу вартівих ісламської революції. Однією з причин, чому вимагається притягнути їх до відповідальності за злочини проти людяності, є постачання Іраном дронів *Shahed* російській федерації.

Зазначу, що проект постанови, який ми зараз розглядаємо, хоча і потрібний, але запізнений. Варто в майбутньому не допускати такого кількомісячного запізнення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми обговорили це питання. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про затвердження рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 травня 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран» ([№ 9333](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка. От єдність, як вона є.

Ідемо далі. Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, у нас з минулого засідання невирішене питання щодо проекту постанови [№ 8312-П](#). З минулого засідання ми продовжуємо тягти kota за хвіст, розповідаючи військовикам, що напрацьовуємо якісь інші законопроекти для того, щоб повернути їм 30 тисяч гривень доплати.

Просили – до кінця місяця. Місяць минув. Знову люди залишаються без тридцятки. Давайте внесемо проект постанови, який автоматично повинен потрапити до порядку денного. На жаль, мабуть, з технічних причин його сьогодні немає. Мені дуже не хочеться вірити, що знову цей процес буде затягуватися.

Прошу вас поставити на голосування пропозицію про включення до порядку денного на цьому пленарному засіданні проекту постанови № 8312-П для того, щоб повернути доплати у розмірі 30 тисяч гривень нашим військовикам. Можливо, це не потребує включення до порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Дмитре Олександровичу! Повідомляю, що плідна діяльність робочої групи завершена і буквально зараз реєструється проект, про який ви сказали. Коли буде згода всіх політичних фракцій і груп, а думаю, що вона буде, тоді проект одразу (завтра) внесемо на голосування залу. Тому я все-таки пропоную: давайте ми... Дмитре Олександровичу, у нас є рішення Погоджувальної ради діяти у такий спосіб.

РАЗУМКОВ Д.О. *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання буде в цей період, тому внесемо.

РАЗУМКОВ Д.О. *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, дякую вам.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля» ([№ 6004-д](#)) та законопроекти [№ 6004](#), [№ 6004-1](#), [№ 6004-2](#).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, як домовлялися, записуємося на виступи: два – за, два – проти, так? Тоді прошу представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Чорному Дмитру Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Олегу Бондаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Бондаренко. Будь ласка.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Дозвольте представити вам нову довгоочікувану версію цього законопроекту під назвою «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля» (№ 6004-д). Прийняття законопроекту дасть змогу провести довгоочікувану і необхідну модернізацію української промисловості та довести її до європейських стандартів шляхом впровадження найкращих доступних технологій та методів. Це не може розглядатися окремо від інших зобов'язань щодо модернізації промисловості, передбачених інвестиційними та міжнародними зобов'язаннями України, виконанням Угоди про асоціацію, реалізацією Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок, декарбонізацією підприємств і вкладом України до оновленого визначеного внеску України до Паризької угоди.

Загальний строк переходу на найкращі доступні технології для об'єктів, які існують, 12 років з дати прийняття закону. Це не відтермінування строків модернізації, а можливість поступового переходу на сучасні екологічно чисті «зелені» технології.

Для українського свідомого бізнесу прийняття такого закону – це, по-перше, інвестиційне планування за рахунок прогнозованих екологічних вимог, спрощення умов ведення бізнесу та спрощення дозвільних процедур шляхом впровадження одного довкільного дозволу, а по-друге, додаткові можливості для національного виробника бути присутнім на рівних умовах на європейському ринку.

Водночас зрозуміло, що існує потреба в розробленні та запровадженні дієвих фінансових механізмів для інвестицій на заходи з модернізації підприємств, і це також уже передбачено законопроектом. А для населення України це захист його конституційних прав на збереження здоров'я, мінімізацію шкоди довкіллю та доступ до екологічної інформації.

Окрім досягнення перемоги, найважливішим завданням для нас на сьогодні є післявоєнне відновлення нашої країни. І шлях, запропонований у законопроекті, – це шлях відбудови сучасної промисловості та інфраструктури, що спираються на «зелені» чисті технології.

Дуже прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Збройна агресія російської федерації поставила на особливе місце і проблеми екології. Очевидно, що російські окупанти влаштовують в Україні екоцид, і питання збереження довкілля, його підтримка потребують особливої уваги парламенту. Водночас зрозуміло, що ми маємо знайти здоровий баланс і для забезпечення нормальної життєдіяльності українського бізнесу, який сьогодні не менше потерпає від збройної агресії.

Дійсно, законопроект, що ми зараз розглядаємо, – це реінкарнація проекту, який кілька раз уже вносився на розгляд залу, дискутувався. Його дещо покращили, хоча наша політична сила бачить і в цьому законопроекті певні неузгодженості, зокрема, з європейською практикою. Насамперед ми вимагаємо більше відкритості дозвільних документів для громадських організацій.

Наша фракція в першому читанні буде підтримувати цей законопроект для того, щоб мати можливість до другого читання чітко з'ясувати, наприклад, що саме буде дозволятися в цих дозвільних документах, про які в ньому йдеться, як вони мають фіксуватися. У цілому ми вважаємо, що така сама увага залу, яка сьогодні є і об'єднує нас на міжнародних майданчиках щодо тем нелегальної депортації українських дітей, необхідності створення міжнародного трибуналу для путінського режиму, має бути і до теми екології. Адже етноцид, влаштований російською федерацією проти України, потребує серйознішої уваги як у сесійному залі, так і назовні для того, щоб Путін і його банда, російська федерація повністю відповіли за збитки завдані українському довкіллю і українському підприємництву.

Просимо підтримати законопроект у першому читанні, хоча він потребує доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабаченко Володимир Вікторович, фракція політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу надати слово Євтушку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович, з місця. Увімкніть мікрофон Євтушку, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Фракція «Батьківщина». Мої колеги вже говорили про те, що саме в цьому проекті нормативно-правового акта мова йде про екологію, про

вплив на довкілля. І такі виклики, які ми маємо нині та про які сказали попередні промовці, очевидно, не можуть не впливати на екологію. Я більше скажу, що ця рашистська агресивна стратегія, ці рашисти, які ведуть війну проти нашої держави, навіть своїх 200-х не хочуть забирати з поля бою і, звісно, це може бути забруднюючим фактором.

У цьому законопроекті є ряд добрих, позитивних речей. Ми вже говорили про те, що під час розгляду законопроектів, які мають позначку євроінтеграційних, мав би бути консенсус у залі. Але, насправді, якщо одна частина цього акта містить позитивні речі, то друга – суперечлива і викликає величезні питання щодо порушення інших вимог Європейського Союзу... Я можу зачитати деякі з них. Так, у частині четвертій статті 29 законопроекту передбачено, що оператори установок, які мають намір вивести їх з експлуатації, під час подачі заяви на отримання інтегрованого довкільного дозволу вказують термін їх експлуатації та надають оцінку того, що досягнення нормативів гранично допустимих викидів, визначених цими методами, призведе до непропорційно високої вартості виробленої продукції порівняно з перевагами для довкілля. Також хочу сказати, що ми будемо змушені в післявоєнний період переглядати наші енергетичні об'єкти. У цьому контексті ми теж маємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

Шановні колеги, після цього виступу голосуємо.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Дорогі українці! Звичайно, що в час, коли рашистський, кремлівський режим влаштовує справжній геноцид українського народу, коли рашистський режим вчиняє екоцид проти української природи, знищуючи наші ліси, українські поля, ми все-таки хочемо не відступати і рухатися у визначеному нашою державою напрямі до Європи. І хай би наша промисловість також мала спрямування до Європи. Тобто ми за те, щоб були зменшені промислові викиди, ми за те, щоб були запроваджені екологічно чисті, правильні технології на об'єктах промисловості. І, власне, цей євроінтеграційний законопроект, дякуючи важкій титанічній роботі профільного екологічного комітету та профільного міністерства, все-таки сьогодні розглядається в залі, і впровадження цього інтегрованого довкільного дозволу з цими найкращими доступними технологіями – це і рівність, і правильність для всіх підприємств в Україні. Хочеться вірити, що такими поступовими кроками ми рухаємося цим шляхом до обраної нами Європи.

І невдовзі, після нашої перемоги, підприємства матимуть ще відповідний термін для того, аби забезпечити собі екологічні технології і менше забруднювати нашу природу. У такий спосіб ми і будемо дбати про здоров'я українців.

Закликаю всіх проголосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу підготуватися до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля» ([№ 6004-д](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» ([№ 8401](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова міністра фінансів України Сергія Михайловича Марченка. Будь ласка, Сергію Михайловичу.

МАРЧЕНКО С.М., *міністр фінансів України.* Добрий день, шановні народні депутати! Радий вас бачити. Думаю, що законопроект, який ми зараз будемо розглядати, надзвичайно важливий. Ним визначається багато речей, які в цілому формують уявлення про спроможність влади – Верховної Ради України, уряду виконувати взяті на себе зобов'язання. Зазначу, що мова йде про повернення довоєнних податкових норм, які існували до 24 лютого 2022 року. Ми вважаємо, що бізнес, який потерпав на початку введення воєнного стану, зараз зміг адаптуватися. У нас є сигнали, що бізнес нині більш адаптований, є сплата податків. Водночас виклики, які залишаються перед урядом України, ще не подолані.

Ви всі прекрасно розумієте, що основне завдання – це наповнення бюджету з метою фінансування Збройних Сил України та інших формувань сектору безпеки і оборони. Ми можемо формувати наш бюджет лише за рахунок податків.

Законопроектом № 8401 передбачається повернення ставок єдиного податку до розміру довоєнних, повернення строків на перевірки та інші необхідні речі, які дозволять нам збільшити доходи бюджету на 10 мільярдів гривень до кінця року. Ціна питання – 1,5 мільярда гривень щомісячно.

Прошу підтримати законопроект.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Сергію Михайловичу.

Для співдоповіді запрошується голова комітету Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі, трошки більше ніж рік тому ми з вами прийняли в цьому залі рішення про введення податку зі ставкою два відсотки. Це був березень минулого року, згадайте ті часи. Завдяки цьому рішенням нам вдалося вивести економіку зі стану оціпеніння, в якому вона перебувала в березні минулого року.

Економіка України внаслідок війни, найтяжчої війни із 1945 року в Європі, втратила менше 30 відсотків, зокрема, завдяки цьому рішенням. І цього року ми вже маємо прогноз плюс два відсотки ВВП. Водночас часи змінюються, витрати на армію зростають, формуються додаткові бригади, ми плануємо і вже здійснюємо наступ.

Наслідком прийняття цього законопроекту буде залучення до бюджету додатково 10 мільярдів гривень. І поза цим система двох відсотків відіграла свою роль. Ця система не є співставною зі звичайною системою оподаткування, прийнятою в Європейському Союзі, до якого ми йдемо і з яким уніфікуємо наше законодавство, бо не може в межах однієї і тієї ж системи існувати податок з обороту і податок на додану вартість та інші податки звичайної системи.

Дійсно, цей законопроект прямо передбачений меморандумом з Міжнародним валютним фондом. Від прийняття проекту залежить допомога нашій країні. Ми кожен копійку податків витрачаємо на армію, все інше фінансуємо за рахунок партнерів. І саме відповідно до цього законопроекту ми звільнимо від цих правил прифронтові території.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Даниле Олександровичу.

Колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність».

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, давайте розставимо всі крапки над і для того, щоб зрозуміти мету і суть цього проекту закону. На жаль, навіть незручно було тільки що слухати промови доповідачів про те, що прийняття цього проекту закону дасть додаткові 10 мільярдів гривень на рік. Скажіть, будь ласка, це за рахунок скасування двовідсоткової спеціальної ставки чи за рахунок штрафів і всіх перевірок, якими ви будете гнобити той бізнес, що є зараз джерелом підтримки наших військовиків? Вам здається, що в бізнесу є зайві гроші, які він ховає і не платить? Та ні, навпаки, бізнес щодуху використовує всі наявні можливості для того, щоб не тільки заплатити гроші в бюджет, а й напряду закупляти товар, виконувати всі роботи для Збройних Сил України. Стидно навіть слухати про те, що ви когось примусите додатково ще щось заплатити.

А штрафні санкції? Як не соромно? Ще в січні подали цей проект закону. Невже за ці місяці не можна було знайти компроміс, враховуючи, як відпрацьовує нині бізнес, подумати над тим, до кого і як застосовувати штрафні санкції, чи потрібно їх взагалі повертати? А що робити з тим, щоб насправді налагодити діалог між бізнесом і податковою? Чому податкова повернулася до узурпаторських методів роботи навіть на підставі тих норм, якими їм дозволяється проводити ряд перевірок? Скажіть, будь ласка, податкова здійснює величезний ряд перевірок: ви чули хоча б одну думку, що вона діє в межах компетенції і закону? Ні. Варварські методи ми не дамо повернути.

І не забувайте, будь ласка, що саме інвестиційний клімат в Україні буде вирішальним для прийняття України до Європейського Союзу. Думайте про це, думайте не тільки про український бізнес, а й про всіх інвесторів, які побачать справжнє обличчя нашої податкової системи.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Железняку Ярославу Івановичу, фракція «Голос».

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, дуже легко голосувати популярні законопроекти. Ми це робили, зокрема, на початку війни. Саме ми із вами надали цю знижку два відсотки, яка діяла майже півтора року. Саме ми і під час карантину, і на початку війни встановили мораторій на перевірки. І саме ми зупинили штрафи.

Цей законопроект не є популярним, і я чудово розумію багатьох, хто його критикує, але давайте говорити відверто, саме в такій редакції він є виконанням

зобов'язань у рамках меморандуму з Міжнародним валютним фондом. Це не просто пункт у меморандумі, це *prior action*. Україна вже зараз отримала на нього 2,7 мільярда доларів і з ним пов'язана вся програма.

Для всіх тих, хто критикує і говорить, що цей законопроект не потрібен і його не слід приймати, є дуже проста пропозиція: окей, тоді перекажіть, будь ласка, на рахунок держави з інших джерел 115 мільярдів доларів, які надаються за програмою МВФ, і щойно ви це зробите, можна буде говорити про те, добрий чи поганий законопроект.

Я сам буду подавати до нього поправки. Вважаю, що деякі норми потрібно виправити, особливо це стосується звільнення від цих перевірок на деокупованих і постраждалих від війни територіях. І, повірте мені, навіть на рівні комітету ми будемо здійснювати депутатський контроль для того, щоб не було перебільшень з каральними функціями деяких фіскальних органів. Але у нас немає жодного іншого варіанта, ніж прийняти цей законопроект. Ми маємо його прийняти, тому що, ще раз повторюю, на такі законопроекти, ці букви і ці сторінки, Україна вже отримала гроші. Якщо ми хочемо не допустити фінансової прірви, то маємо прийняти законопроект щонайменше у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього виступу будемо голосувати.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Пропустіть, будь ласка, колегу.

Шановні колеги, після цього виступу будьте готові до голосування.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, наша команда завжди підтримує міністра фінансів, Міністерство фінансів України в усіх розумних рішеннях, бо усвідомлює, що бюджет треба наповнювати. Немає жодних сумнівів. Але в цій ситуації ми маємо подумати про те, що залишки бізнесу в Україні ще працюють. Залишки! Ви розумієте, в яких страшних умовах вони нині працюють? І цим законопроектом вирішується декілька питань, що, по суті, взагалі поставить крапку на роботі та існуванні десятків тисяч наших підприємств. У ньому є три недопустимі речі.

Перше. ФОПи позбавляються пільгової системи оподаткування у розмірі два відсотки з обороту. Це означає, що вони підуть у тінь і навіть цих двох відсотків у нас не буде.

Друге. Поновлюються абсолютно всі перевірки, а в країні існує 80 структур, які перевіряють. Якщо вони зараз накинуться та ще й зі штрафними санкціями на цей бізнес, то ми не дотягнемо до кінця війни, у нас не залишиться платників податків.

Третє, що важливо. Буде спеціальна процедура відшкодування податку на додану вартість, де цей податок перетвориться на 20 відсотків податку

з обороту. Ви що цього хочете? І до того ж будуть брати податки зі збиткових підприємств, тобто у підприємства збиток, а будуть брати податки.

Я хочу вам сказати, що це могила для залишків наших підприємницьких структур в Україні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення (*Шум у залі*). Що ви хочете? А, від фракції?

Данило Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, насправді, ми чули тільки декілька популістських промов щодо цього законопроекту. Це не якась дивина для нашого парламенту, ми часто чуємо популістські промови. У цьому контексті я хочу нагадати колегам, що ми єдина країна у світі, в історії світової економіки, яка під час війни не підвищила податки, а знизила їх. Не підвищила, а знизила податки. На сьогодні ми говоримо про відновлення мирного стану, мирних правил, їх справляння. І я, чесно кажучи, не знаю про що тут можна говорити, коли йдеться про існування зараз податку у розмірі два відсотки, а повертається – п'ять відсотків. Це те, за що треба торгуватися перед лицем тих людей, які в окопах? Соромно слухати ці популістські тези.

Дякую. Прошу підтримати законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми обговорили цей законопроект. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» ([№ 8401](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Дякую.

Ідемо далі, шановні колеги. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» ([№ 9107-1](#)). Це повторне друге читання.

Ми домовлялися так: дамо слово Юлії Володимирівні Тимошенко, 3 хвилини, і голосуємо. Правильно? (*Шум у залі*). А хто ще? А, Ніна Петрівна буде виступати. Перепрошую, у мене не написано. Добре. Тоді спочатку дамо слово Юлії Володимирівні, бо я оголосив... (*Шум у залі*).

Давайте з процедури, а потім – Юлія Володимирівна (*Шум у залі*). Ви теж з процедури, Дмитре Олександровичу? Добре, давайте спочатку з процедури.

Ніна Южаніна. Будь ласка.

Даниле Олександровичу, займіть своє місце.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановний пане Голово, я хочу звернути вашу увагу на те, що під час доповіді попереднього проекту закону № 8401 пан голова комітету виступав не від імені комітету, а від себе. Тому, коли ви вдруге дали йому заключне слово, це було порушенням Регламенту Верховної Ради України. Нехай пан голова комітету зачитує рішення комітету, як це повинно бути, а не говорить від себе, даючи оцінку і аналіз, інакше це буде подвійний виступ, що абсолютно точно не передбачено регламентом роботи Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніно Петрівно, як ви бачили, я виходив і не чув першого виступу Данила Олександровича. Коли я прийшов, то побачив, що від фракції «Слуга народу» слово не брали, тому Данило Олександрович взяв цю хвилину від фракції і виступив. Отже, я не можу вам це підтвердити чи спростувати, але прошу голів комітетів чи осіб, які представляють законопроекти, якщо є ця стадія, все-таки виступати від імені комітетів. Дякую.

Разумков. Будь ласка.

А, ми дамо слово для репліки, так? Будете говорити, Даниле Олександровичу? З місця. Добре, все, він не буде.

Тоді спочатку – Разумков, а потім – Юлія Володимирівна.

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, у нас близько 30 поправок: щодо двох поправок виступить Шпак, а замість голосування інших наших поправок прошу дати мені виступити 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Але давайте, оскільки я вже оголосив виступ Юлії Володимирівни, то спочатку – вона, після цього розглянемо дві поправки Шпак чи... (*Шум у залі*). Секунду.

Шановні колеги, як фінал: Юлія Володимирівна Тимошенко, 3 хвилини, після цього – Дмитро Олександрович, 3 хвилини, далі – Ніна Петрівна, 2 хвилини, потім – Шпак щодо двох поправок, і голосуємо за законопроект. Домовилися, колеги?

Юліє Володимирівно, будь ласка, 3 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, в принципі, цей законопроект про зачистку російських засновників наших, українських, банків. Це абсолютно правильний законопроект. Усе, що стосується російських засновників українських банків, треба зачистити. Але в цьому законопроекті була одна річ, з якою наша команда не могла погодитися. Системні банки націоналізуються, якщо в них є російські засновники – це абсолютно правильно, маленькі банки, несистемні, які мають російських засновників, ліквідуються – це абсолютно правильно. Але в законопроекті була норма, якою передбачалося, що наші громадяни, українці, якщо в них є депозити, рахунки в цих банках з російськими засновниками під час ліквідації цього банку не мали права на відшкодування з Фонду гарантування вкладів. Тут було написано, що треба просто дочекатися кінця війни, потім – російських репарацій і за їх рахунок відшкодувати українцям збитки в ліквідованих проросійських банках в Україні.

За що боролася наша команда і якого результату досягла? Ми досягли компромісу і в цьому законопроекті виправили цю норму. Тепер, коли буде ліквідовуватися банк, що має російських засновників, то українські громадяни, у яких там були депозити, рахунки або застави, не втратять ані своє майно, ані свої гроші. Фонд гарантування вкладів буде відшкодувати їм усі збитки так само, як і за інших ситуацій, що пов'язані із виведенням банків в Україні з ринку. Тобто до нас дослухалися, це враховано, саме тому наша команда закликає проголосувати за цей законопроект. По суті, з українського ринку, з української банківської системи усунути засновників, які представляють країну-агресора, треба було ще півтора року тому. Добре, що хоч зараз до цього дійшли.

Наша команда голосує за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Володимирівно.

Запрошую до слова Разумкова, 3 хвилини, потім – Южаніна, 2 хвилини, далі – дві поправки Шпак, і голосуємо.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! На щастя, цей законопроект не було прийнято минулого разу і багато що вдалося виправити. Чимало безглузких речей усунуто під час підготовки проекту до повторного другого читання, і це вкотре доводить, що Верховна Рада України може працювати, коли є бажання і розуміння того, навіщо це робиться. Адже першого разу туди запхали багато «хотелок», механізмів для маніпулювань, а не для реальної роботи.

Але зараз я хотів би, користуючись тим, що в залі перебуває міністр фінансів, поговорити все-таки про зарплати військовикам. У нас із вами ганьба. Я хотів би звернутися до кожного народного депутата, який сидить у цьому залі і голосував за Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». Ось відповідь. Міністерство оборони України. Голосуючи за бюджет, ви профінансували їх лише на 39 відсотків. Міністерство фінансів України ще в листопаді

минулого року знало, що забере доплати в 30 тисяч гривень у військовиків. У листопаді минулого року! Коли розповідають, що це прохання військовиків забрати 30 тисяч гривень – це неправда. Багато хто їздить, спілкується з нашими захисниками і знає, що їм ці кошти конче необхідні. Я вас дуже прошу все-таки повернути нормальні доплати нашим захисникам, приймати закони так, щоб потім не було соромно перед тими, хто боронить нашу державу.

Дуже добре, коли сьогодні розповідають, що це відбувається за рахунок державного бюджету. А коли приймали бюджет у листопаді, чому з цієї трибуни ніхто не сказав, що забирають доплати у військовиків, що наші захисники не будуть отримувати те, що їм пообіцяв, зокрема, Президент України на початку війни? Відповіді, на жаль, немає. Сьогодні це нікому не цікаво ані в цьому залі, ані в ложі уряду, тому що дуже добре і зручно, коли так працює держава, коли можна забрати у захисника, а він нічого не може сказати.

Я вас дуже прошу приймати рішення так, щоб вам не було соромно перед тими, хто боронить нашу країну, а головне, щоб нам усім разом не довелося перед ними відповідати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз виступить Южаніна Ніна Петрівна, 2 хвилини, потім щодо двох поправок (25-ї і 48-ї) – Шпак, і переходимо до голосування.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, щойно один із спікерів від фракції «Слуга народу» назвав популістами тих, хто висловлює свою думку, яка не сходить із його. На жаль, таке існує в цьому парламенті. І мені соромно за цю особу, яка не дозволяє комусь по-іншому думати і висловлюватися. А от щодо цього законопроекту, то йому треба було б відреагувати і подякувати нам за те, що наша фракція під час другого читання минулого разу не проголосувала за нього. І ті дискреції, які тут були, насправді, виправили. І незважаючи, що велика частина експертів була заряджена на те, не знаю, якими там особами, щоб написати все негативно стосовно фракції «Європейська солідарність», зараз вони зрозуміли причину нашого неголосування і наскільки тепер правильно виписані норми. Якби навіть прийняли минулого разу проект закону, то норми не могли б застосувати до АТ «Дельта Банк», до Sense Bank. А зараз ця помилка виправлена. Це по-перше.

По-друге. Дуже важливо, що з-під обов'язкової дії такого закону виведені несистемно важливі банки, які відразу мали ліквідуватися і позбавлятися права провадити діяльність у найближчому майбутньому.

Вважаю, що ми своєю конструктивною позицією вчергове врятували банківську фінансову систему. Оце правильне рішення: ми рятуємо фінансову систему. Тому, будь ласка, дослухайтеся до своїх колег, навіть якщо вони говорять інше, ніж ви вважаєте. Ганьба тим, хто голосував за попередній

законопроект! Ганьба від усієї бізнесової спільноти. От і все. Приймайте рішення і думайте трошки наперед, що робите, щоб потім не було соромно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Шпак – щодо поправок 25 і 48. Будете по одній поправці представляти, пані Любове? Будь ласка. Поправка 25.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Поправки 25 і 28 пов'язані. І цей законопроект необхідний, потрібно його підтримувати і за нього голосувати. Але я все-таки зроблю акцент на цих двох поправках, які схожі між собою і які варто було б врахувати.

Насамперед, колеги, ми не повинні робити винними звичайний бізнес і громадян України, які відкрили банківські вклади саме в цих установах, не знаючи, що в майбутньому власники банків потраплять під санкції.

Поправкою пропонується надати компенсації добросовісним вкладникам банку не тільки за рахунок держави-агресора, а й за рахунок націоналізації майна підсанкційної особи, прямого чи непрямого власника банку. Це дасть гарантії того, що ці компенсації отримають вкладники.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене одне уточнення, все-таки поправки 25 і 48, так? Бо ви сказали, що поправка 28, хоча це поправка Герасимова. Отже, поправки 25 і 48 – правильно, а зараз ми говоримо про поправку 25.

Будь ласка, позиція комітету, коротко.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Напевно, ви не чули тієї дискусії, що в нас була з однією із фракцій парламенту. Юлія Володимирівна достатньо чітко дала пояснення щодо цього. У проекті закону прямо написано, що дія закону жодним чином не поширюється на права вкладників – фізичних осіб. Вони убезпечені відповідно до того механізму, який ми із вами застосували рік тому, захистивши всі вклади, які є на сьогодні, на сто відсотків їх суми. Тому не треба захищати те, що вже захищено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні цієї поправки чи можемо її не ставити? Я не почув. Наполягаєте?

ШПАК Л.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні друзі, ви почули позиції автора і голови комітету.

Ставлю на голосування поправку 25 авторства Шпак і колег. Прошу голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 48, правильно? Шпак. Будь ласка.

ШПАК Л.О. Поправка 48 аналогічна. Річ у тому, що добросовісні вкладники повинні мати дієвий механізм захисту прав з метою отримання компенсації за свої вклади якнайшвидше, не чекаючи якогось світлого майбутнього. Тож цією поправкою теж аналогічно гарантується компенсація вкладів за рахунок іншого майна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Позиція комітету незмінна. Це вже враховано і все прогарантовано. Давайте будемо уважніші, вивчаючи текст законопроекту до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 48 авторства Шпак і колег. Ви почули позиції і автора, і голови комітету. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки, всі виступили, тому переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, підготуйтеся.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» ([№ 9107-1](#)) у повторному другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступні два проекти [№ 9273](#) і [№ 8032](#) ми домовилися голосувати без обговорення, тому одразу підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про деякі питання реалізації у 2023 році Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього

незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти» (№ 9273) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» щодо борців за незалежність України у ХХ столітті» ([№ 8032](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» щодо борців за незалежність України у ХХ столітті» (№ 8032) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про прийняття Статуту Банку розвитку Ради Європи та приєднання до Третього протоколу до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи» ([№ 0206](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово пані Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, безумовно, фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати приєднання України до членства в Банку розвитку Ради Європи і це ще один спосіб для нас отримати допомогу вільного світу.

Хочу нагадати, що ми, дійсно, весь час розраховуємо на те, що країни вільного світу будуть нам допомагати і стояти разом із нами в цій боротьбі. І Рада Європи є однією з тих інституцій, в якій успішно працює, власне, в Парламентській асамблеї Ради Європи, делегація Верховної Ради України, представлена багатьма політичними партіями.

Але що відбувається? Ми бачимо, що, на жаль, правила у Верховній Раді України не для всіх однакові, тим народним депутатам, якщо навіть вони якісно провадять міжнародну роботу, але з якими не згодне керівництво парламенту чи, можливо, керівництво країни, перекривається шлях до виконання прямих обов'язків у Раді Європи, в Парламентській асамблеї Ради Європи. Так нашого колегу Олексія Гончаренка як члена Парламентської асамблеї Ради Європи не було допущено до трьох відряджень у рамках виконання ним повноважень члена Ради Європи. Це неприпустимо, це безчинство, це має бути припинено.

Ми висловлюємо різкий протест і засуджуємо такі дії керівництва Верховної Ради України. Керівництво Парламентської асамблеї Ради Європи звернулося до парламенту України з вимогою припинити порушувати демократичні норми. Ми сподіваємося, що країна, яка сьогодні стікає кров'ю за свій вибір, за те, що вона хоче бути демократичною і європейською, все-таки дотримуватиметься усіх норм, зокрема, Ради Європи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, оскільки було згадано керівництво Верховної Ради України, а я до нього належу, то просто інформую вас, зокрема, про деякі питання щодо порядку оформлення відряджень. Ви знаєте, що відрядження оформлюються народним депутатам відповідно до положення про відрядження, і за 10 днів особа має подати заяву. Так от, щодо... (*Шум у залі*). Секунду, я чув вашу позицію, а тепер показую те, що у вигляді скринів є у мене. Ваша заява на відрядження з 9 травня надійшла 9 травня о 14 годині 30 хвилин. Положення, розпорядження... (*Шум у залі*). Ще раз, ви можете говорити що завгодно, я вам показую. А розпорядження надійшло 10 травня.

Шановні колеги, давайте починати виконувати порядок і правила з себе для того, щоб їх дотримуватися. Дякую (*Шум у залі*).

Шановні колеги, дякую. Ідемо далі.

Заремський Максим Валентинович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мезенцевій Марії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Сергіївна Мезенцева. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги... (Шум у залі). Добрий день, шановні колеги! Насправді... (Шум у залі). Я не можу виступати, вибачте.

Шановні колеги! Сьогодні дуже важливий процедурний день, але, насправді, не всі з нас і не всі в Україні знали, що в інституції, яка займається правами людини, є серйозна фінансова структура – Банк розвитку Ради Європи. І за результатом нашого із вами голосування Україна може стати 43 державою – членом цієї інституції.

Для чого це потрібно Україні? На дуже вигідних, майже нульових умовах вступу, тобто ми не сплачуємо додатковий внесок (якщо ви запитаете про те, які видатки бюджету тут є, то вони майже нульові), ми матимемо доступ до серйозних фінансів, які посприяють відновленню інфраструктури України, пошкоджених осель і домівок, багатопверхових будинків, енергетичної інфраструктури, тобто всього того, що місяцями нищить російська федерація, її збройна агресія проти держави України.

Наголошую на тому, що спеціальне засідання банку відбудеться вже 8 червня в Страсбурзі. Ми мали змогу познайомитися з головою банку і обговорити цю позитивну ідею. Він дуже чекає цього голосування. Ми дякуємо Президенту України Зеленському за швидке внесення проекту закону до Верховної Ради України. Процедурно, і це підтвердить представниця уряду, всі умови уже виконані.

Я вас дуже прошу, колеги, підтримати законопроект. Це стосується кожного воєнного злочину, кожної української сім'ї. Ми зможемо отримати додаткове фінансування за рахунок коштів Банку розвитку Ради Європи для відновлення нашої держави. Будь ласка, підтримайте законопроект, ми хочемо побачити на екрані цифру, яка відповідатиме конституційній більшості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Думаю, що з точки зору боротьби за інтеграцію України до Європи приєднання до відповідного протоколу тільки сприятиме цьому процесу. Ми маємо зараз чітко визначитися, підтримати цю ініціативу та приєднатися до відповідного протоколу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили бурхливе обговорення. Нагадую, що ми розглядаємо проект Закону «Про прийняття Статуту Банку розвитку Ради Європи та приєднання до Третього протоколу до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи» (№ 0206).

Шановні колеги, готові голосувати? (*Шум у залі*). Зараз, секунду, хай колеги зберуться (*Шум у залі*). Кому? Ой, Григорій Михайлович Немиря. Я не бачу.

Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М. Дякую, пане Голово. Для більшості колег, мабуть, це нова інформація, тому що Рада Європи – це традиційно організація, яка займається правами людини і питаннями демократії. Про те, що в Раді Європи, виявляється, є Банк розвитку, думаю, більшість колег не знали. Тепер будемо знати.

Що я хочу сказати? Що ми також не повинні покладали надмірних надій на цю дуже скромну установу, не треба мати завищені очікування. А реальна проблема, яка існує, так само, як і у відносинах зі Світовим банком, з іншими міжнародними фінансовими інституціями, що навіть ті кошти, іноді великі, іноді невеликі, не вибираються на проекти, про які ми, коли їх затверджуємо, говоримо, що це манна небесна настане. Не настане манна небесна. І тому перший виклик для уряду – це використати гроші, якщо і коли вони надійдуть, на ті цілі, про які говорили колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту і готуємося до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про прийняття Статуту Банку розвитку Ради Європи та приєднання до Третього протоколу до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи» ([№ 0206](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Колеги, ми домовилися без обговорення проголосувати наступний законопроект [№ 0202](#)... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, трошки змінилася ситуація, тому я оголошую про розгляд проекту Закону «Про ратифікацію Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо фінансової підтримки проекту постачання рейок АТ «Укрзалізниця» (№ 0202).

Я так розумію, була домовленість, що виступить тільки Гончаренко, і голосуємо. А, ще... (*Шум у залі*). Друзі, давайте за процедурою (*Шум у залі*). Тоді я чогось не розумію.

Шановні колеги, є бажання в представників інших фракцій і груп виступити чи все-таки робимо так, як домовилися, – тільки Гончаренко?

Гончаренко, і голосуємо. Будь ласка.

Шановні колеги, ми ж для чогось проводимо засідання Погоджувальної ради.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі! Шановний Голово Верховної Ради України, я вас прошу, між нами можуть бути різні стосунки, може бути там що завгодно, але не треба брехати один одному в очі. Ви чудово знаєте і я чудово знаю, що я подав заяву на відрядження 21 квітня. Ви чудово знаєте, що ваш заступник пан Корнієнко не підписував мені її, не ставив свою візу. Коли немає візи Першого заступника Голови Верховної Ради України, заява до вас не надходить, формально. Але ж я подав усе вчасно. Це перше.

Друге. Це надзвичайно важливо. Ми з вами особисто, пане Голово, бачилися 3 травня разом із делегацією України в Парламентській асамблеї Ради Європи, там була зустріч, було багато депутатів. І я 3 травня там до вас звернувся, нагадавши, що залишається один день на те, щоб підписати розпорядження про моє відрядження на конференцію. Ви цього не зробили, це і є правда, не треба брехати, і в ефірі національного марафону брехати не треба. Розумію, що мене в ефір національного марафону не пускають, розумію, що мене туди ніколи не запросять, але ж це не привід оббріхувати мене там. До речі, якщо є совість у національного марафону, дайте мені можливість розказати, як було.

Завершую. Я завжди працював за кордоном на державу, лише на державу, буду і далі так працювати. І вас прошу не ганьбити країну. Нікому нічого не додало, що сьогодні президент ПАРЄ пише листи до Верховної Ради України, зазначаючи, як Україна порушує свої зобов'язання країни – члена Ради Європи. Так не має бути. Ми не повинні ганьбити країну ніколи, які б у нас із вами не були суперечки, маємо поважати країну, наш прапор і працювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки ви мене назвали, Олексію, я теж хочу вам відповісти.

Перше. Я не знаю, про які стосунки між мною і вами ви говорите. Між мною і вами жодних стосунків, крім професійних, не існує.

Друге. Ви можете ще п'ять хвилин розказувати, коли подали заяву. Я вам можу подарувати цей папірчик, де написано, що заяву ви подали 8 числа (*Шум у залі*). Дивіться, ви можете багато разів це говорити.

І третє. Єдине, у чому я з вами погоджуюся, що всюди за кордоном, і це робота кожного з нас, ми маємо виступати в єдиній команді, ім'я якої – Україна. Давайте це робити і на цьому поставимо крапку. Дякую, шановні колеги.

Переходимо до прийняття рішення. Нагадую, який законопроект ми розглядаємо. Це проект Закону «Про ратифікацію Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо фінансової підтримки проекту постачання рейок АТ «Укрзалізниця».

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо фінансової підтримки проекту постачання рейок АТ «Укрзалізниця» ([№ 0202](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний законопроект ми теж домовилися голосувати без обговорення.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про приєднання України до Мінаматської конвенції про ртуть» ([№ 0199](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 299.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект [№ 0196](#) ми також домовилися голосувати без обговорення.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про денонсацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про гарантії прав громадян в галузі пенсійного забезпечення» ([№ 0196](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Наступний проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Міжпарламентської асамблеї православ'я та парламентів її держав-членів» ([№ 9262](#)) ми розглядаємо з обговоренням.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту постанови до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Шановний доповідачу, будете виступати?

Народний депутат Яременко Богдан Васильович. Після цього будуть виступи: два – за, два – проти, і голосуємо. Будь ласка, Богдане Васильовичу.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Фракція політичної партії «Слуга народу». Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 1 травня 2023 року розглянув питання про участь Верховної Ради України у Міжпарламентській асамблеї православ'я на предмет відповідності національним інтересам України та прийняв рішення внести на розгляд Верховної Ради України проект постанови, який ми зараз провалюємо.

Метою прийняття проекту постанови є схвалення звернення та направлення його до парламентів держав – членів Міжпарламентської асамблеї православ'я, а також ініціювання звернення уряду України до уряду Грецької Республіки з метою недопущення осіб, щодо яких запроваджені санкції Європейського Союзу, до участі у 30-й ювілейній Генеральній асамблеї Міжпарламентської асамблеї православ'я, яка відбудеться у місті Халкідіки 29 червня – 3 липня цього року, та розроблення урядом України комунікаційної стратегії, спрямованої на протидію загрозам свободи совісті і віросповідання та інформування світової спільноти про дотримання міжнародних принципів релігійної свободи в Україні.

Шановні колеги, це звернення – не про церкви, не про релігію, не про віру. Це наше колективне рішення про те, що представники Верховної Ради України відмовляються не лише вести переговори, консультуватися, а й сидіти в одному приміщенні з тими представниками так званої думи так званої російської федерації, які голосували за те, щоб убивали наших дітей, за те, щоб руйнувалися наші міста, за те, щоб знищити Україну. Один із комітетів цієї організації очолює Затулін, президентом цієї організації є *по name* Гаврилов, який так само підтримав рішення про війну проти України. Ми не можемо брати в цьому участь.

Прошу підтримати проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В. Прохання переходити до підтримки проекту постанови. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасне рішення. Дякую.

Слово надається народному депутату Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* У цьому надзвичайно важливому обговоренні прошу передати слово Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломіє Анатолівно, будь ласка. Вона з місця виступатиме, увімкніть, будь ласка, мікрофон.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, знаєте, абсолютно вчасний і правильний цей проект постанови, наше звернення. Але в мене питання і звернення до всіх голів фракцій і груп, особливо до фракції монобільшості, щодо вашої підтримки внесення на розгляд залу законопроект про заборону російської православної церкви (РПЦ), яка фактично є агентурною мережею федеральної служби безпеки. Цього чекає вся Україна, про це фактично проголосувала кожна область, і обласні ради звернулися до пана спікера з проханням внести цей законопроект на розгляд залу. І ганебно, що ми сьогодні звертаємося до Міжпарламентської асамблеї православ'я, коли самі не можемо дати ані політичної, ані юридичної, ані будь-якої іншої оцінки всій цій конторі, яка тут є, по суті, одним із стовпів російської армії.

Крім того, на мою думку, нам час визнавати РПЦ взагалі терористичною організацією, яка максимально широко тут діє. І те, що відбувалося в Хмельницькому, я дуже добре пам'ятаю мінімальну реакцію наших колег, коли побили хлопця-військовослужбовця і що трапилося потім, власне, з церквою, яке було обурення міста, як швидко всі громади перейшли до Православної Церкви України. Але такі речі є недопустимими. Те, що Верховна Рада України стоїть осторонь цього питання... Поїдьте у свої округи і побачите, як люди реагують і що кажуть про те, що досі відбувається в РПЦ, починаючи від невідспівування загиблих і закінчуючи наявністю такої маси літератури, яка є підривом основ національної безпеки і оборони.

У мене запитання до спікера та всіх голів фракцій і груп: коли буде підтримка ваших фракцій і груп щодо голосування як мінімум трьох законопроектів, які готові до внесення на розгляд залу?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соломіє Анатоліївно, дивіться, ну, я вже втомився всім пояснювати, що спікер не формує порядок денний, для цього існує такий орган, як Погоджувальна рада. І тому, думаю, це питання треба ставити вашим представникам на засіданні Погоджувальної ради, тоді воно має вирішуватися. Мою позицію стосовно всіх цих питань ви знаєте, я її чітко артикулював, і це ви також можете побачити за результатом голосування, коли цей законопроект буде прийматися. Не переживайте, воно буде «зеленим». Дякую.

Шановні колеги, ідемо далі.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка. І після цього виступу прошу запросити народних депутатів до залу, щоб перейти до голосування.

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Ростиславу Миколайовичу Павленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Миколайович Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Шановні виборці! Ви знаєте, що російська церква є такою ж частиною російської агресії, як і російська армія, тому, безумовно, на всіх фронтах і майданчиках ми маємо доводити цю думку і таку позицію. Абсолютно підтримуємо і будемо голосувати за те, що було запропоновано з трибуни. Але все-таки я хочу наголосити, що навіть на засіданні Погоджувальної ради рішення приймається присутніми.

Звертаюся до колег з більшої із закликом внести на розгляд залу, підтримавши це питання і на засіданні Погоджувальної ради, і в залі, ті законопроекти, прийняття яких нарешті припинить діяльність в Україні п'ятої колони – московського патріархату.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще хтось бажає висловитися щодо цього питання? Тоді запросіть народних депутатів до залу, щоб провести голосування.

Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Міжпарламентської асамблеї православ'я та парламентів її держав-членів» ([№ 9262](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про необхідність жорсткого і безкомпромісного подолання проявів корупції в системі правосуддя» ([№ 9331](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати (*Шум у залі*). Безкомпромісного, я так і сказав. Ще раз, назва проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про необхідність жорсткого і безкомпромісного подолання проявів корупції в системі правосуддя».

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Ми проголосували про включення до порядку денного. Просто мене попросили ще раз повторити назву, тому я уточнив: помилився, зачитуючи назву, чи комусь весело від назви.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 217.

Рішення прийнято.

Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань правової політики Маслова Дениса Вячеславовича. Він виступить і як автор, і від комітету, тому дайте 4 хвилини.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати! Дорогі українці! Більше року триває повномасштабна війна проти нашої країни. За цей час багато наших людей зазнали страждань, втратили найдорожче і продовжують втрачати.

Знаєте, саме в умовах війни особливо гостро відчувається питання справедливості і несправедливості. І саме судова гілка влади мала б бути тією, що забезпечує справедливість у суспільстві. Українська держава пішла на безпрецедентні кроки, впроваджуючи судову реформу, тісно співпрацюючи з нашими міжнародними партнерами, тому ми з вами не можемо дозволити, щоб такі випадки, як стався у Верховному Суді, тягли нас донизу, ставали у нас на перешкоді.

Уся суддівська спільнота має чітко розуміти, що країна змінилася і продовжує змінюватися. Ті, хто хоче чесно працювати, будуть робити це в нормальних умовах, ті, хто цього досі не зрозумів, будуть виключені з лав суддівського корпусу, а ті, до кого є підстави, будуть притягнуті до відповідальності.

Цією заявою Верховна Рада України рішуче засуджує ганебний випадок, який стався у Верховному Суді; заявляє про абсолютну недопустимість випадків, коли керівник найвищого суду у системі судоустрою України може бути задіяний у вчиненні корупційних діянь; наголошує на необхідності швидкого, ефективного і, що важливо, публічного розслідування цієї справи.

Закликає негайно відновити розгляд Вищою радою правосуддя дисциплінарних скарг щодо суддів, розглянути можливість запровадження періодичної перевірки доброчесності суддів, ґрунтовно удосконалити правила добору на посаду судді і доступу до професії судді, завершити оцінку відповідності займаній посаді всіх суддів, розглянути питання посилення відповідальності за вчинення корупційних злочинів у системі правосуддя.

Звертається до Ради національної безпеки і оборони України щодо негайного розгляду на засіданні Ради національної безпеки і оборони України питання фактів проявів корупції та інших порушень закону представниками судової гілки влади з огляду на необхідність забезпечення національної безпеки та інтересів України.

Комітет з питань правової політики Верховної Ради України вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного дев'ятої сесії цей проект постанови і за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому, а також доручити комітету разом із Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне і техніко-юридичне доопрацювання тексту.

І насамкінець звертаюся до кожного свідомого народного депутата, хто не буде, не в змозі і не хоче терпіти прояви корупції, особливо під час війни, розуміє, що таке зміст слова «справедливість», із закликом підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Денисе Вячеславовичу.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи для обговорення цього проекту постанови про заяву Верховної Ради України: два – за, два – проти.

Слово надається Володимирі Вікторовичу Морозу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Передайте слово, будь ласка, Шевченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко. Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я із подивом щойно слухав пафосний виступ голови комітету. Ця реформа, яку ми з вами колись започаткували... Увага, колеги, це стосується всіх! Ми відокремили Верховну Раду України від судової гілки влади. Раніше парламент призначав у цьому залі суддів. Зараз депутатського контролю, контролю комітетів, Верховної Ради України взагалі не існує, немає впливу на судову гілку влади. Тобто оцей інститут самоврядування, який записаний в Конституції України, цей рудимент проявив себе як нікчемний. І щоб ви не робили, які б конкурси, комісії і таке інше не влаштовували, поки не буде дамоклова меча Верховної Ради України над суддями, нічого доброго і справедливого в судах не буде.

Ми підтримуємо цю заяву, але я вважаю, що треба скасувати реформу щодо відокремлення від судової гілки влади Верховної Ради України, яку запровадила нам Венедіктова. Це неправильно, і час це показав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Гончаренко. Я правильно розумію?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Друзі, дуже суворі слова «жорстка», «безкомпромісна». З усім погоджуюся. Менше слів – більше справи. Скільки може країна дивитися на цю ганьбу, на цих тандирів, цю мерзоту, яка збила і вбила національного гвардійця, молодого хлопця, у якого залишилося три дитини сиротами. І сидить, тепер йому щось погано, він не їхав, він не знає, він не бачив. Ну, це просто обурює все суспільство.

Коли військовика, наприклад, Червінського треба тримати в СІЗО, коли треба засудити якусь людину, яка боронить державу, – тут молодці, тут наше правосуддя швидке, все може. А Тандир. Ну, як це так? Це ж Тандир, це ж суддя. І ця каста сидить, допомагає і рятує. Це ганьба, яку треба раз і назавжди припинити. Ганьба! У цьому Тандирі просто знищуються майбутнє України, довіра українців до влади, взагалі до держави, бо так не має бути.

А Голова Верховного Суду, якого беруть на хабарі у розмірі 2,7 мільйона доларів США, весь диван завалений доларами. І це тоді, коли діти до нашого Гончаренко центру приносять скарбничку, розбивають її, щоб зібрати гроші на автівку чи антидронову рушницю військовикам. А це сидить на дивані, заваленому доларами. І це наш Голова Верховного Суду!

Друзі, це має бути припинено. Ми не можемо штампувати такі постанови. Через три місяці знову якийсь Тандир щось накоїть – і нова постанова. Ні! Тільки вирoki, тільки засудження! От коли дадуть цьому Тандиру 15 років,

на які він заслуговує, тоді це буде реальна справа, а все інше – розмови. Час навести лад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безперечно, постанова і заява, які готуються, більш політичного характеру, ми ж це розуміємо. І питання не в тому, хто голосніше з цієї трибуни заявить про свою непримиримість у боротьбі з корупцією і таке інше. На сьогодні повністю напрацьована законодавча база, що дозволяє розслідувати цю справу, дійти до суду і винести вирок, щоб винні отримали абсолютно заслужене покарання.

Ось на чому я хотів би наголосити. Під час нашого міжнародного десанту, коли ми зустрічалися з представниками Конгресу Сполучених Штатів Америки, це була велика делегація, головне, про що вони говорили, основні вимоги, які вони висували, – це завершення судової реформи. Сьогодні, чи це Сполучені Штати Америки і їх потенційні інвестори, чи інша країна, яка готова буде після війни зайти до нас зі своїми великими капіталовкладеннями, інвестиційними проектами, будь-яка країна хоче мати захист для своїх представників бізнесу, для тих людей, які готові вкладати в Україну. Ще раз кажу, сьогодні це серйозний виклик для нас.

Є чітко напрацьований план завершення судової реформи, усі про це знають, профільний комітет діє за цим планом. Давайте завершимо внесення всіх необхідних змін і, дійсно, зробимо все для того, щоб судова гілка влади працювала чесно, достойно, викликала повагу і довіру у внутрішніх та іноземних інвесторів.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Нестор Іванович Шуфрич, після нього – Юрчишин, потім – Цимбалюк, і переходимо до голосування.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, чи прикрасив зовнішнє сприйняття нашої країни скандал із Головою Верховного Суду Князєвим? З одного боку, безумовно, ні, але, з іншого боку, світ побачив, що ми таки можемо і не боїмося затримати на гарячому, а потім заарештувати Голову Верховного Суду, який є представником окремої судової гілки влади, зазначеної в Конституції України. І, без сумніву, в цьому є певний позитивний момент того, що відбулося. До того ж, мабуть, не так часто, як хотілося б, але все-таки ми зустрічаємо суддів, які не бояться приймати рішення відповідно до законів України. І ми маємо бути дуже обережними, щоб під умовного Князєва чи Тандира не підрівняти усіх суддів, які працюють і виконують свої конституційні, законні обов'язки.

Безперечно, ми сьогодні маємо засудити те, що сталося з колишнім Головою Верховного Суду і посприяти антикорупційним органам, щоб таке не повторювалося, хоча знаємо, що таке, на жаль, ще буде повторюватися, сподіваємося, що не на такому рівні, але ми ще будемо свідками корупційних діянь суддів і каратимемо їх за це. Також маємо пам'ятати, що ми є державою, де діє Конституція України і презумпція невинуватості є одним із головних принципів у нашій країні. Тому, маючи бажання засудити, нам треба не забувати і захистити.

Дякую за увагу. Насамперед наших громадян...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Колись, після великої перемоги, сидячи зі своїми онуками, я буду розповідати, як ми у Верховній Раді України 20 хвилин рішуче засуджували корупцію в судах, і це стало переломним моментом у боротьбі з корупцією. Перекоаний, що треба іти далі. Треба доручити Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики розробити аналогічний проект постанови про корупцію у фіскальній службі, на митниці, далі скликати РНБО і дуже голосно про це заявити. Або, замість того, адекватно завершити реформу Конституційного Суду України, провести і проконтролювати на рівні комітету вибори до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і, справді, не імітувати, а щось зробити. Давайте не імітувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, як на мене, Верховна Рада України зобов'язана відреагувати на ті факти, які відбуваються в судовій гілці влади. Однозначно віра громадян у правосуддя – це ознака демократичного суспільства. Те саме стосується довіри іноземних інвесторів до держави.

І важливо завершити судову реформу. Вища рада правосуддя і Вища кваліфікаційна комісія суддів України мають запрацювати, ми повинні нарешті комплектувати місцеві суди. І це є основа того, що реформа буде завершена, люди мають вірити в правосуддя. А все решта – це позитив, ознака того, що є правоохоронні органи, які здатні навіть у цей непростий період документувати, затримувати. Впевнений, що антикорупційні суди продемонструють фаховість. Таким шляхом слід іти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, прошу вас зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Перед голосуванням я все-таки теж прошу вас, Верховну Раду України як єдиний законодавчий орган, підтримати цю заяву, тому що це позиція нас як представників народу щодо тієї ситуації, яка нині відбувається в судовій гілці влади. Але я дуже хочу, щоб ця заява не стала просто декларацією, щоб після неї було прийнято низку рішень Верховної Ради України, спрямованих на підвищення якості правосуддя в державі і на повернення, мабуть, найважливішого, що є, – довіри до суду. Тому, шановні колеги, давайте розпочнемо свою реакцію з цієї заяви і пройдемо цей шлях із гідністю.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про необхідність жорсткого і безкомпромісного подолання проявів корупції в системі правосуддя» ([№ 9331](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Наступний проект закону [№ 8216](#) ми домовилися голосувати без обговорення поправок.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України... (Шум у залі).

У вас є одна поправка? Добре. Перепрошую.

Яценко. Скажіть, будь ласка, який номер поправки?

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Прошу поставити на голосування для врахування поправку 46, яку відхилено. Вона стосується того, щоб не лише державні, а й комунальні підприємства підпадали під дію норм такого закону. Саме для того, щоб не ловили рибку, як кажуть, у мутній воді і щоб ми охопили не лише державні підприємства, але й комунальні.

Прошу зал підтримати.

Дякую.

КОРНІЄНКО О.С. Пане Антоне, а це про який законопроект мова йде?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Антоне, я вас здивую, але в порівняльній таблиці до цього законопроекту немає поправки 46 (*Сміх у залі*).

Будь ласка, увімкніть Яценку мікрофон ще раз, проведемо дискусію щодо нумерації поправок.

ЯЦЕНКО А.В. Мабуть, я номер переплутав. Вибачте, колеги, я потім попрошу поставити поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буває.

Шановні колеги, дякую вам за цю блискучу хвилину.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо унормування конкурсної процедури призначення керівників комунальних закладів культури та формування базової мережі закладів культури» ([№ 8216](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Наступний проект Постанови «Про погодження рішення Кабінету Міністрів України про відпуск матеріальних цінностей з незниженого запасу державного матеріального резерву» ([№ 9143](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, написано: з обговоренням. Записуємося на виступи: два – за, два – проти?

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти (*Шум у залі*). Та ну, всі законопроекти цікаві, Артуре Володимировичу. Записуйтеся, бо не встигнете, а нам цікаво почути вашу думку. Ми ж домовилися, що зараз будуть виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В. Прошу передати слово Лічман.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ганна Василівна Лічман. Будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 30, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 5 квітня розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про погодження рішення Кабінету Міністрів України про відпуск матеріальних цінностей з незнижуваного запасу державного матеріального резерву», поданий Кабінетом Міністрів України.

Шановні колеги, хочу нагадати, що згідно з пояснювальною запискою необхідність відпуску матеріальних цінностей з незнижуваного запасу державного матеріального резерву виникла у зв'язку із початком повномасштабного вторгнення російської федерації до нашої держави. І цей відпуск з незнижуваного запасу був саме для забезпечення потреб Збройних Сил України.

Шановні колеги, за результатами обговорення в комітеті було прийнято рішення внести проект Постанови «Про погодження рішення Кабінету Міністрів України про відпуск матеріальних цінностей з незнижуваного запасу державного матеріального резерву» на розгляд залу та за результатами розгляду прийняти його в цілому з техніко-юридичними правками і урахуванням такої пропозиції комітету: у тексті проекту постанови слова та цифри «2023 р. №» замінити словами та цифрами «21 березня 2023 р. № 235-р».

Шановні колеги, це практично технічне рішення, дуже прошу вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Приходько Наталії Ігорівні, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Передайте, будь ласка, слово Шевченку Євгенію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Шевченко. Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Шановні колеги! Дійсно, на засіданні комітету розглядали це питання щодо державних резервів. Але я хочу наголосити на іншому.

На пленарному засіданні, яке було в минулому місяці, ми в першому читанні прийняли проект Закону «Про державні резерви». Я бачу, що народним депутатам взагалі нічого не цікаво з того, що твориться в Україні, що розкрадаються державні резерви, кошти і все інше. Потім виходять і пафосно розказують, що треба слідство провести. А коли потрібно здійснювати депутатський

чи комітетський контроль... Контроль комітетів Верховної Ради України над Кабінетом Міністрів України взагалі втрачений.

Якщо уважно подивитися на проект Закону «Про державні резерви», який нам подали, і таблиця вже до нас надійшла, ще не було навіть засідання робочої групи, не було засідання комітету, а вони вже поправки відхилили та прийняли рішення. Оця неповага до депутатського корпусу, неповага до єдиного законодавчого органу призведе до повної втрати контролю над тим, що діється у виконавчій гілці влади. А потім всі виходять і запитують: а як же ж, гроші розкрадаються, куди вони діваються? То все це починається з цього, коли хтось просто на це дивиться, як через призму своїх порожніх рук. Те, що творить Кабінет Міністрів України... Час їх уже сюди запрошувати кожної п'ятниці на засідання, щоб вони доповідали, що роблять. У державному резерві твориться чорне!

Моя пропозиція така: дуже уважно спостерігати за проектом Закону «Про державні резерви», який колись буде нами знову тут розглядатися. Його взагалі не можна приймати без внесення поправок, щоб депутатський контроль за Кабінетом Міністрів України не був втрачений, особливо щодо державних резервів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Кириленку Івану Григоровичу.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє, народні депутати! Якщо читати пояснювальну записку, то проект постанови стосується (увага!) погодження розпорядження, яке було в березні 2022 року. Це щодо оперативності та фаховості діяльності Кабінету Міністрів України. Мова йде про державний резерв матеріальних цінностей, які були б використані, звичайно, в умовах воєнного стану. Але чи сьогодні потрібно це розглядати? Мабуть, минулого року Верховна Рада України працювала в безперервному режимі. І я погоджуюся з колегами, що діяльність Кабінету Міністрів України інколи, м'яко кажучи, викликає обурення: вони забувають, хто кому підзвітний – уряд Верховній Раді України чи навпаки. Крім того, мені здається, що з трибуни мав би доповісти міністр Кабінету Міністрів України або хтось відповідальний з уряду.

Шановні колеги, справді, є пропозиція прийняти цей проект постанови, але ми виправляємо проблему, яку створив Кабінет Міністрів України.

І наступне, державний матеріальний резерв. Широкомасштабна війна продемонструвала, що в нас є під час надзвичайних ситуацій, в умовах воєнного стану, а що потрібно ще допрацювати. Це має бути приводом переглянути норми стосовно того, що держава повинна мати як недоторканий резерв і запас, а що потрібно удосконалювати. Насправді проблеми існують. Давайте, щоб у нас не було, як в історії вже новітньої України, що миші з'їли десятки тонн зерна й інші речі. Потрібно пам'ятати про недоторканні запаси держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Прошу передати слово Юлії Клименко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! Цей проект постанови, в принципі, повинен був подаватися півтора року тому. У ньому зазначається, що ми фактично списуємо все, що було передано Збройним Силам України у березні 2022 року. Я не розумію, чому тоді ми не могли за це проголосувати і чому Державне агентство резерву України і Кабінет Міністрів України не надали відповіді на запити, які ми надсилали їм, стосовно того, що саме було передано, в якій кількості, чи було воно на той момент на балансі держрезерву або інших підприємств. Одним словом, існує багато питань до цього проекту постанови.

І найкраще, безумовно, голосувати такі проекти постанов після того, як народні депутати, які приймають рішення, будуть мати на руках цифри, аудит того, що передано. Дуже важливо розуміти, що це не просто списано через те, що воно пропало 20 чи 10 років до того, а, дійсно, було передано ЗСУ тоді, коли це було необхідно, у момент, заради якого ми 30 років тримаємо державний резерв країни – величезного корупційного монстра, який прожирає від 4 до 6 мільярдів гривень наших податків щороку. Так от, 30 років ми його годували, щоб, коли настане для України біда, передати пальне, зерно, ліки і все інше ЗСУ. Що було передано, в якій кількості і чи було це передано? На ці запитання відповідей немає. Тому ми утримаємося під час голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього... (*Шум у залі*). А, ще Федина Софія Романівна. Від вас нікого не було, так?

Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Колеги, треба бути чесними, цей проект постанови приймається абсолютно у «свинячу пору», не тоді, коли було треба, а майже через півтора року. Як результат, мала б бути відповідальність тих, хто вчасно не підготував такий проект постанови. По суті, Кабінет Міністрів України не забезпечив свою нормальну діяльність.

Мені теж хотілося б говорити, що нашим Збройним Силам передали купу всього, але виявляється, давайте будемо чесні, ви це знаєте, хто працює

з волонтерами, що аптечки забезпечували волонтери, їжу забезпечували волонтери, пальне і машини забезпечували волонтери. До того ж якість того забезпечення, яке надавала держава, бажає набагато кращого, навіть зараз.

Також наголошу, що ще за півроку до вторгнення фракція «Європейська солідарність» подавала законопроект про формування стратегічних запасів, але більшість у цьому залі не розуміла, що «московська федерація» буде повномасштабно нападати на Україну, і нічого не було зроблено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про погодження рішення Кабінету Міністрів України про відпуск матеріальних цінностей з незнижуваного запасу державного матеріального резерву» ([№ 9143](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято. Дякую.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків» ([№ 9015](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, записуємося на виступи: два – за, два – проти.

Кисилевський буде доповідати? Тоді виступи: два – за, два – проти, так? Будь ласка.

Запрошую до доповіді народного депутата України Дмитра Давидовича Кисилевського. Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! На ваш розгляд пропонується законопроект про страхування інвестицій від воєнних ризиків. Ми всі розуміємо, що для нашого економічного відновлення цей механізм є необхідною умовою, тому що беззаперечна перепона

для створення, відновлення чи розширення підприємств – це ризики руйнування внаслідок бойових дій або прильотів. Зараз послуга страхування інвестицій від воєнних ризиків потенційно доступна для іноземних компаній, які можуть застрахувати свої інвестиції в Україну через MIGA, яке є підрозділом Групи Світового банку, або через американську DFC. Цю роботу координує Міністерство економіки України. А от для українських компаній цей механізм недоступний, і це є проблемою, адже в 2021 році майже 70 відсотків усіх капітальних інвестицій були здійснені саме українськими компаніями.

Законопроектом пропонується рішення, як зробити, щоб українські компанії отримали таку можливість. Механізм – через Експортно-кредитне агентство, яке зараз страхує експортні контракти і має право страхувати інвестиції з України. Ми пропонуємо розширити його мандат на страхування інвестицій в Україну. Аналогічні підходи діють в інших країнах, найочевидніший приклад, звичайно, Ізраїль. Є також ще країни, які для своїх компаній пропонують свої послуги.

Цим законопроектом не відновиться, не запуститься механізм страхування наступного дня, але його прийняття створить необхідні для цього правові підстави. Він є частиною ширшого набору дій, які здійснюються Міністерством економіки України і Національним банком України для запровадження в Україні дієвого механізму страхування інвестицій від воєнних ризиків. Ми всі розуміємо, що для мети відновлення цей механізм є конче необхідний, а спілкування з бізнес-асоціаціями свідчить про те, що вони потребують і чекають від держави його появи.

Прошу підтримати цей законопроект у першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова комітету Гетманцев Данило Олександрович. Будь ласка. Але, Даниле Олександровичу, щодо рішення комітету (*Шум у залі*). Я саме це і сказав.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, про що цей законопроект? Він про те, щоб дати можливість Експортно-кредитному агентству страхувати від воєнних ризиків вітчизняних товаровиробників, вітчизняних інвесторів. Країна – у війні. Основним ризиком, основною перешкодою для інвестицій, безперечно, ця війна і є. І якщо для іноземних інвесторів існує достатньо велика кількість відповідних механізмів страхування цих ризиків, то для вітчизняних інвесторів такої можливості немає.

Законопроектом, який поданий на наш із вами розгляд, пропонується дати можливість Експортно-кредитному агентству здійснювати зазначені операції. Це дозволить простимулювати вітчизняного інвестора, щоб він вкладав гроші, незважаючи на воєнні ризики, і створити бюджетну програму, кошти від якої будуть використовуватися на відповідні потреби.

З огляду на зазначене комітет розглянув цей законопроект і рекомендує Верховній Раді України прийняти його за основу.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, записуємося на виступи: два – за, два – проти? Будь ласка.

Галина Ігорівна Янченко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЯНЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Минулого року представники українського уряду і парламенту зробили практично неможливе: переконали дві американські великі страхові агенції MIGA і DFC почати страхувати іноземні інвестиції в Україні від політичних і воєнних ризиків. Але кожного разу, коли представники уряду і парламенту зверталися до іноземних партнерів з проханням створити якісь можливості для України, ввести санкції тощо, то у відповідь чули запитання: а що Україна зробила в цьому напрямі?

І тому я закликаю вас підтримати цей законопроект, дати можливість нашому Експортно-кредитному агентству страхувати від воєнних ризиків. Це не тільки зробить нашу державну страхову систему сильнішою, але і дасть нам додаткові аргументи і козири для того, щоб ми могли продовжувати переговори з іншими іноземними страховими агенціями, такими як польська, німецька, британська тощо. Вони готові нам допомагати, але ми також маємо показувати, що змінюємо законодавчу рамку в Україні і створюємо можливості для наших інвесторів, зокрема, застрахувати від воєнних ризиків свої нові виробництва, заводи, компанії, які будуть створені після війни. Лише це дозволить нам сподіватися на прихід як українських (внутрішніх), так і іноземних (зовнішніх) інвестицій після нашої перемоги.

Дякую. Підтримайте, будь ласка, цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна, фракція «Голос». Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Прошу передати слово Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Цей законопроект – це перший крок, який ми як держава робимо назустріч бізнесу, щоб дати можливість страхувати інвестиції від воєнних ризиків, тобто ризиків, пов'язаних із війною.

Дійсно, у нас є велика проблема: жоден західний інвестор не хоче йти в Україну через неможливість застрахувати свої інвестиції від цих ризиків. Добре, що ми звернули увагу, що це стосується не тільки іноземних інвестицій, а також і внутрішнього інвестора. Багато українських компаній готові вкладати кошти в економіку України, щоб вона зростала, сплачувалися податки, гроші від яких спрямовуються на фінансування Збройних Сил України, але для цього потрібно, щоб здійснювалося страхування від ризиків. Тому цей законопроект треба підтримати.

Також зауважу, як я і сказав, що цей законопроект – це тільки перший крок. Далі нам необхідно детальніше спостерігати за тим, які будуть процедури в Експортно-кредитному агентстві, щоб не вийшло, що страхуються від ризиків інвестиції тільки великих компаній і тих, які, умовно, найголосніше кричать. У нас багато підприємств середнього та малого бізнесу, власники яких теж хочуть інвестувати і страхувати свої інвестиції від ризиків. Тому звертаюся з проханням на майбутнє: давайте детальніше спостерігати за тим, як цей рамковий законопроект буде імплементовано в підзаконних актах.

Додатково нам потрібно працювати з ринком страхування. Цього разу ми розв'язуємо згадану проблему як держава, але в нас є ринок страхування, який фактично мертвий, останні роки, останні десятиліття не розвивався. Давайте ми як парламент подумаємо над тим, що можемо зробити, щоб оживити страховий ринок, щоб не тільки держава страхувала від ризиків, а й приватні страхові компанії могли долучитися, як це ми робимо з банками, коли працюємо з ними за спеціальними програмами.

Колеги, прошу підтримати законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Величкович Микола Романович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Колеги, просила б перейти від загальних слів до деталей, які ми обговорюємо, і до рішень, які прийняли.

Насамперед хочу попередити, що після прийняття законопроекту № 8401 в першому читанні за основу завтра тисячі людей в певних регіонах збираються йти до обласних державних адміністрацій. Ви, влада, і ви першими порушили єдність, яка була в нашій країні. Ми спрямували всі свої зусилля на підтримку

Збройних Сил України, а ви щойно зробили непоправну помилку, яка ще нам аукнеться. Тому давайте думати над тим, як далі діяти, що робити з цим злісним, неправильним проектом закону.

Стосовно Експортно-кредитного агентства. Ну, на жаль, я не знаю, як ви сприймаєте цю пропозицію, якщо буквально всі пілотні проекти, домовленості – нічого не злітає. Ані донори, ані кредитори нам не дають зайвих грошей, за програмою відновлення пошкодженого майна жодної копійки ніхто не виділив. Подивіться, зараз створюються потужні агенції і фонди, які стежитимуть за кожною копійкою, яка спрямовується в Україну, для її раціонального витрачання і повної підзвітності нашим кредиторам.

На що ви розраховуєте? Бюджет Експортно-кредитного агентства на цей рік – 2 мільярди. Частково вже використані кошти на страхування експортних операцій від ризиків. Ви говорите про те, щоб розмити ці 2 мільярди для страхування ще інвестицій в Україну?! Та весь український бізнес, який тут працює, не потребує ваших інвестицій, він потребує безпеки. Якщо є гроші, 100 мільйонів гривень, 200 мільйонів гривень, ви ж, сподіваюся, не мільярди збираєтеся витратити туди, спрямуйте їх на безпеку. Щойно останнє опитування Європейської бізнес асоціації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка. І після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово, прошу передати слово народному депутату Колтуновичу Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Навіть за всієї своєї антипатії до чинного уряду, влади хочу підкреслити, що це позитивний, на мою думку, законопроект, я і мої колеги його підтримуємо.

Дивіться, страхування інвестицій у переробну промисловість і експорт. Важливо? Звичайно, важливо, хоча б тому, що у нас за підсумками минулого року 7 відсотків у структурі валового внутрішнього продукту (ВВП) – це переробна промисловість. Це 7 відсотків! Дивимося щодо експорту. Необхідно його підтримувати чи ні? В минулому році падіння – мінус 35 відсотків, у цьому – мінус 26 відсотків. З одного боку, інструмент у теорії правильний, але з іншого боку, чому ми і записувалися проти, незважаючи на те, що підтримуємо...

Сьогодні, наприклад, ми голосували ратифікацію договору з Францією. Здавалося б, позитивний момент: нам дають кредит на конкретний проект.

Але в документі написано, що 70 відсотків локалізація у Франції, 30 відсотків – в інших країнах, зокрема в Україні. Ось де визначається економічна модель України, ось де ми беремо кредити. Між іншим, ми взяли – 81 мільярд (був на початку скликання), зараз – 124 мільярди. Так, в останній період збільшили, але все одно беремо кредити для того, щоб завантажувати робочі місця, промислове виробництво, збільшувати ВВП інших країн. Ми Франції збільшуємо ВВП, у нас ВВП – 160 мільярдів доларів, у них – 3 трильйони. Кому ми його збільшуємо?

Підтримуючи подібні проекти законів, як цей, ми паралельно маємо не мінусувати економічний потенціал, промисловий потенціал, експортний потенціал України, загалом усі макроекономічні параметри, які на сьогодні є, тому що за всієї позитивної ідеї наших колег ми матимемо від'ємне сальдо торгівлі, падіння промислового виробництва, зростання рівня безробіття і так далі, бо це все працювати не буде.

Дякую за увагу. І прошу надалі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків» ([№ 9015](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів для потреб виробництва та/або ремонту безпілотних систем» ([№ 9275](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти (*Шум у залі*). Є пропозиція – без обговорення, Артуре Володимировичу (*Шум у залі*). Тоді виступи: два – за, два – проти. Скажіть, будь ласка, крім... (*Шум у залі*). Артуре Володимировичу! Що? Ну, що ж ми зробимо.

Шановні колеги, запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Лис Олена Георгіївна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЛИС О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одноmandatний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов Олександр Сергійович. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одноmandatний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Закликаю вас підтримати цей законопроект. Його прийняття, дійсно, дозволить знизити податкове навантаження і зробити дієвішим комплектування безпілотних літальних апаратів, тобто тих засобів, які забезпечують на сьогодні безпеку нашої країни, і наші військовослужбовці повною мірою зможуть реалізовувати завдання щодо захисту нашої держави, нашого народу.

Передусім я хотів би звернути увагу, що Верховна Рада України, приймаючи законопроекти щодо пільгового оподаткування, зниження ставки податку на додану вартість, повинна керуватися тим, що, напевно, цим мають користуватися всі. Верховна Рада України дев'ятого скликання, ми із вами, скасували податок на землю, податок на нерухоме майно для територіальних громад, які перебували у зоні ведення активних бойових дій. До цієї зони потрапило місто Київ, наприклад, до цієї зони не потрапили міста Суми, Запоріжжя, Чернігів. І місто Харків на жоден день до переліку територій, на яких ведуться (велися) активні бойові дії не потрапило. Запитання: чому? Чому кожного дня податкові повідомлення-рішення надсилаються платникам податків у місті Харкові, і в майбутньому вже буде нараховуватися пеня і так далі?

Прошу вас підтримати цей законопроект. Також я звертаюся до уряду, до органів виконавчої влади міста Харкова, зокрема Харківської обласної військової адміністрації, і порушую питання щодо того, щоб місто Харків у відповідні періоди, враховуючи об'єктивні дані, було внесено до переліку територій, на яких ведуться (велися) активні бойові дії, для того щоб принцип справедливості і рівності наших громадян відповідно до умов воєнного стану був дотриманий.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна, фракція «Голос». Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Слабо розумію, що можна тут обговорювати. Потрібно, щоб усі підтримали законопроект за основу та в цілому. Давайте нарешті здійснимо цю підтримку для наших виробників безпілотних літальних апаратів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, але в мене написано, що тільки за основу.

Колеги, і в цілому можемо сьогодні проголосувати, так? (*Шум у залі*). Добре, я поставлю – за основу, якщо буде окей, проголосуємо в цілому. Дякую.

Слово надається народній депутатці Славицькій Антоніні Керимівні. Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).
Прошу передати слово колезі Вороньку Олегу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Воронько. Будь ласка.

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»).
Добрий день, шановні колеги! Нині ми всі свідомі щодо ролі безпілотників для захисту і контрнаступальних дій проти російського агресора. Це і ударні апарати, і розвідувальні моделі. Найголовніше, чим більше дронів буде у нашому війську, тим більше життів ми зможемо врятувати та посилити ефективність виконання поставлених завдань.

Розгортання вітчизняного виробництва безпілотних систем є питанням національної безпеки. Уже зараз мова йде про десятки виробників. Попри те, що необхідність у дронах тільки збільшується, купляти їх за кордоном стає все важче. Водночас організація вітчизняного виробництва дронів ще має багато імпортних комплектуючих. Запровадження пільгового нульового оподаткування податком на додану вартість і ввізним митом зробить значно доступнішими безпілотні системи з різним цільовим призначенням. Без сумніву, законопроекти № 9275 і [№ 9276](#) варто ухвалювати не лише за основу, а й одразу в цілому. Рішення потрібно приймати максимально оперативно.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує відповідні ініціативи. Закликаємо проголосувати за них і вас.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз буде завершальний виступ.

Марія Миколаївна Іонова, фракція «Європейська солідарність». Після цього переходимо до голосування.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Фракція «Європейська солідарність» однозначно буде підтримувати ці два законопроекти, якими передбачається звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій із ввезення запчастин для виробництва дронів. Давайте будемо чесні і пригадаємо, що волонтери говорили про це з перших днів вторгнення. Це треба було приймати кілька місяців тому, коли ми звільняли від оподаткування операції із ввезення безпосередньо дронів.

Але одна спеціальна структура в Україні взагалі рік блокувала ввезення дронів, а якась падлюка, перепрошую за непарламентське слово, ще й втрапила просити польських митників зупинити ввіз дронів, тому що в Україні вони, бачте, належать до товарів подвійного використання. Коли ми в цієї людини запитували: а як же ж так? Адже кожен дрон – це ціна врятованих життів. Нам відмовчувалися. І ця людина і ця структура досі не відповіли за це.

Давайте будемо ширі, те саме відбувалося і з ракетною програмою, те саме відбувалося і відбувається з броньованими катерами. З 2019 року зупинені всі ці програми, проти розробників броньованих катерів відкрито купи кримінальних справ, були репресії та ув'язнення. А в результаті – все підходить і все треба.

І на цьому етапі нам із вами нарешті варто почати думати стратегічно. Нам потрібно системно відновлювати оборонну промисловість України. Для кожної держави, яка воює, оборонна промисловість – це основа не тільки розвитку, але й виживання економіки, створення робочих місць і здатність забезпечувати себе снарядами, різною спеціальною технікою. Це дасть можливість боронитися, зокрема, від московської агресії. Проте нам необхідно було півтора року, щоб збагнути, що дрони будуть рятувати життя і слід ввозити комплектуючі.

Також я просила б, щоб Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу та спеціальні структури подумали над тим, чому досі волонтери мають проблему на кордоні із ввезенням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще виступить Цимбалюк, 1 хвилина, і голосуємо. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Цимбалюк Михайло Михайлович, з місця.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ми пропонуємо один і другий законопроекти ухвалити в першому читанні та в цілому. Справді, часу обмаль, питання не тільки назріло, а вже перезріло. Слід дати можливість ввозити з пільговим оподаткуванням безпілотники і запчастини до

них, бо нині вітчизняна галузь, це і волонтери, і на державному рівні, має можливість скласти з іноземних запасних частин безпілотники. Збройні Сили України і всі наші сили оборони очікують від нас конкретних дій. Давайте підтримаємо ці два законопроекти в першому читанні та в цілому.

Фракція «Батьківщина» буде голосувати в обох випадках за.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію, що всі висловилися не проти проголосувати про прийняття цих двох законопроектів за основу та в цілому, правильно? Тому я почергово ставитиму ці пропозиції по кожному з двох законопроектів.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів для потреб виробництва та/або ремонту безпілотних систем» ([№ 9275](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів для потреб виробництва та/або ремонту безпілотних систем» ([№ 9275](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися наступний законопроект голосувати без обговорення. Тому я одразу ставитиму процедурні питання.

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів для потреб виробництва та/або ремонту безпілотних систем» ([№ 9276](#)) до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 9276 за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів для потреб виробництва та/або ремонту безпілотних систем» (№ 9276) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, ми можемо далі без обговорення поправок проголосувати законопроекти [№ 9051](#) і [№ 9052](#) і на сьогодні зробити паузу? Не можемо, тому зараз робимо паузу. Шановні колеги, ми домовлялися працювати до 16 години.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

Віримо в сили оборони України. Продовжуємо працювати на повну перемогу. І слава Україні!